

ESTUDI SOCIOLÒGIC

Pàgina 3 i Editorial

Més precarietat laboral a causa de la pandèmia

Les patologies relacionades amb la salut mental registren un increment del 14%

La covid fa palès de manera més clara la desigualtat entre homes i dones en el sou

Jover justifica que Hinojosa no hagi comparegut per haver rebut amenaces

El PS insisteix perquè es depurin responsabilitats per la mala gestió a l'Oficina Covid

► Pàgina 6

PANDÈMIA MUNDIAL Pàgina 7

Mor un home de 90 anys ingressat a l'hospital per covid

► Salut detecta 428 nous positius i les aules en vigilància ja sumen 76

COMU D'ANDORA LA VELLA/TONY LARA

30 anys de l'Aula de Teatre

► Una exposició recull l'activitat del centre Pàgina 10

SOSTENIBILITAT Pàgina 8

El Govern clou el reglament per poder produir el 33% de l'energia el 2030

► La nova regulació aprovada s'estrena amb una hidroelèctrica al Serrat, a Ordino

EDUCACIÓ

Una trentena de docents s'afegeixen a la vaga del Lycée

► Pàgina 9

ESQUÍ Pàgina 15

Cande Moreno registra el seu millor resultat en descens

EL SUPLEMENT BUSINESS
AVUI AMB EL PERIÒDIC

ENFEMENI EESTYLE

No et perdís la nova edició d'aquesta temporada d'hivern, plena d'inspiració per començar el 2022 de la millor de les maneres!

Tema del dia

INFORME SOBRE
L'IMPACTE DE LA COVID

ESTUDI SOCIOLÒGIC

La pandèmia augmenta l'escletxa social i la precarietat laboral

Les patologies relacionades amb l'àmbit de la salut mental s'han incrementat un 14%

Les diferències entre les condicions salarials d'homes i dones reforça la desigualtat de gènere

ALEX PONT
ESCALDES-ENGORDANY
@alexpontt

L'informe que es va exposar ahir a la presentació de l'estudi *La covid a Andorra*. La seva incidència en l'economia de la classe treballadora determina que l'escletxa social i la precarietat laboral ha augmentat des de l'inici de la pandèmia al Principat entre un 0,72% i un 3%. Segons les dades donades a conèixer per l'empresa especialitzada en projectes d'impacte social, Andropia, i el Centre de Recerca Sociològica (CRES), la població ha experimentat una davallada en la qualitat de vida i un decreixement dels ingressos considerable en comparació a les xifres pre-pandèmia. Segons la presidenta d'Andropia, Marta Alberch, «a dia d'avui, el 20% de la població amb més recursos representa el 43% de la riquesa total del país». De la mateixa manera, una de les dades més rellevants és l'impacte psicològic que ha suposat la pandèmia i el confinament, ja que segons l'informe, l'atenció a la salut mental ha augmentat un 14%.

L'estudi, que es divideix en sis àmbits diferents, va ser presentat per la presidenta de la fundació Reig, Déborah Ribas, que va explicar que «es tracta d'un treball que ha de contribuir a la reflexió global per tal d'elaborar una fotografia de la realitat i actuar en conseqüència en tots els sentits».

DEMOGRAFIA I SALUT MENTAL // El punt àlgid de la primera onada de la pandèmia a Andorra va suposar un increment de les defuncions, en què el 80% de les víctimes eren homes i el 20% eren dones. Aquest fet confirma la tendència global que, segons els experts, estableix que el sexe masculí es veu més afectat pel virus que el sexe femení. Segons l'informe, el total de defuncions es va incrementar un 39% i es van registrar 118 morts a causa de la covid. Pel que fa a la salut mental, Alberch va destacar que «un 14% de la població afirma que ho està passant malament» i amb relació al personal sanitari, «un estudi realitzat a Espanya demostra que s'incrementen les tendències suïcides

► Joan Micó, Marta Alberch i Déborah Ribas a la presentació de l'informe.

MARTA ALBERCH
PRESIDENTA D'ANDROPIA

«Un estudi espanyol demostra que s'incrementen les tendències suïcides entre el personal sanitari»

JOAN MICÓ
PRESIDENT DEL CRES

«És altament probable que ens trobem davant de noves situacions de disconformitat i crispació social»

entre el personal sanitari».

DESIGUALTAT DE GÈNERE // La covid ha fet palès de manera més clara la desigualtat de gènere entre homes i dones, sobretot, a l'àmbit laboral. D'aquesta manera, «l'escletxa salarial ha augmentat del 23% al 27% a Andorra entre els ingressos que perceben els homes amb comparació als ingressos de les dones a feines del mateix sector», segons va informar Alberch.

D'altra banda, el director del CRES, Joan Micó, es va centrar en les dades referents al col·lectiu que va haver d'acollir-se a les suspensions temporals dels contractes de treball (STCT) o l'atur, amb una mostra de 138 persones enquestades. Tan sols un terç de les persones d'aquest grup van declarar que la seva situ-

les xifres

+39% de defuncions registrades a causa del contagi de la covid al 2020.

3% ha augmentat la precarietat de la classe treballadora des del 2019.

14% de la població afirma que ho està passant malament.

27% és el percentatge de l'escletxa salarial entre homes i dones.

ació econòmica era bona, mentre que un 80% va expressar que els seus ingressos havien disminuït des del moment que van començar a rebre l'STCT o el subsidi. Aquesta última es tracta d'una dada rellevant si es comparen les xifres expressades per l'Observatori del CRES en què tan sols un 29% de la població general que no havia rebut subsidis va experimentar una disminució dels ingressos. De fet, la disminució dels ingressos es va traduir en prescindir de les activitats extraescolars (63%), la compra de roba (46%), l'oci (17%), els estudis universitaris (50%) i la reducció de les proves mèdiques en un 23%.

Finalment, l'informe fa menció de les perspectives de futur. Segons Alberch, «la incertesa és un dels fets que condicionarà el 2022 en tots els àmbits de la vida; tot i això, crec que hem tocat fons i és el moment de la recuperació». De la mateixa manera, va destacar que «l'augment dels preus i la crisi de subministraments que estem patint a nivell local i mundial, ens afectarà en termes macroeconòmics», però també va indicar que «és un moment per a reinventar-se; no crec que totes les feines tornin a ser presencials al 100%». Micó, per la seva banda, va admetre que «és altament probable que ens trobem amb crispació social i alts nivells d'inconformisme davant l'evolució de les mesures derivades del virus». ≡

Editorial

Una pandèmia que aguditza la desigualtat social

EL PERIÒDIC D'ANDORRA no es fa responsable de l'opinió dels seus col·laboradors i tampoc s'identifica necessàriament amb els seus comentaris.

A efectes de publicitat contractada per persones pertanyents a diferents sectors o branques professionals, aquest mitjà no es fa responsable del contingut de la publicitat en relació al disposat en les normes estatutàries o deontològiques que regeixen la professió en concret, la qual qüestió únicament compet a la persona que contracta la publicitat.

Un informe del centre d'estudi Andropia amb la col·laboració del Centre de Recerca Sociològica i la Fundació Reig posa de manifest les greus conseqüències que ha tingut la pandèmia en la classe treballadora, una cosa que evidentment ja se sabia, però que es demostra a través de dades concretes. Així, s'ha constatat que entre el febrer i el maig de l'any passat la precarietat laboral va passar a afectar un 3% de la població, un percentatge que abans que s'iniciés la crisi sanitària es reduïa al 0,72%. La situació va ser especialment greu

per a totes aquelles persones que es van veure incloses en una suspensió del contracte de treball o una reducció de la jornada laboral, que van patir una disminució dels ingressos. Un 43% d'aquestes persones enquestades

Els indicadors de l'estudi han de permetre prendre mesures

(28% de la població general) asseguren que la seva situació econòmica havia empitjorat, el que va comportar que les famílies haguessin de prescindir, per exemple, de les activitats extraescolars dels menors, la compra de roba, els estudis universitaris o les proves mèdiques. L'estudi posa també en relleu que un 14% de la població ho està passant malament, i especialment, per exemple, el personal sanitari, que ha fet front a un volum de feina molt elevat els últims dos anys. Aquesta radiografia de com està afectant la pandèmia a la ciutadania segurament donaria uns altres resultats si

es fes en aquest moment. No obstant això, és útil perquè demostra que, com acostuma a passar en aquest tipus de crisis, els que pitjor ho passen són aquells que ja vivien en una situació més fràgil. En aquest sentit, els diversos indicadors elaborats poden ser d'utilitat per saber quines són les mancances i quines són les mesures que es poden posar en marxa des de les administracions per ajudar les persones. I és que el perill de crisis com aquesta és que accentuin més les desigualtats ja habituals entre aquells que tenen molt i els que tot just poden sobreviure amb els seus ingressos.

La finestra oberta

JAVIER TOVAR

El virus és encara pandèmic

L'Agència Europea del Medicament (EMA) alerta que la variant òmicron del SARS-CoV-2 mostra que el virus «continua sent pandèmic» i no endèmic encara, i va instar a pensar en una estratègia de vacunació a llarg termini perquè no es poden «donar dosi de reforç cada tres o quatre mesos» en el futur. La situació epidemiològica a Europa «continua sent molt preocupant», amb altes xifres de contagis tant amb la variant delta com l'òmicron, va dir **Marco Cavaleri**, el cap d'Estratègia de Vacunació, que va urgir a completar la pauta primària de vacunació i a rebre la dosi de reforç quan correspon. En la primera roda de premsa de l'any, la EMA va subratllar que, encara que òmicron «sembla ser més contagiosa que altres variants», dades preliminars mostren «un menor risc d'hospitalitzacions en un contagi» amb aquesta variant, la qual cosa s'estima «entre un terç i la meitat del risc que amb delta».

Però l'efectivitat contra la malaltia simptomàtica és «menor» que amb altres variants i «tendeix a disminuir amb el temps», la qual cosa pot provocar que més persones vacunades desenvolupin covid-19 amb òmicron. Com a conseqüència, **Cavaleri** va demanar als països europeus «ser conscients de la seva potencial càrrega (sobretot l'hospi-

talària) i no relegar-la a una malaltia lleu» per les dades que suggereixen que òmicron pot provocar covid lleu. Les dades de l'efectivitat en el món real suggereixen que les persones amb dosis de reforç (tercera dosi, o segona en el cas de Janssen) estan «més ben protegides que aquelles que només van rebre la seva pauta primària».

Dues dosis ofereixen «fins a un 70% de protecció contra l'hospitalització» amb òmicron, segons dades de Sud-àfrica, la qual cosa ascendeix fins al 90% després del reforç, segons informes del Regne Unit. Va subratllar que no hi ha dades suficients per a parlar ja d'una possible quarta dosi, però va dir que «preocupa bastant una estratègia» que depengui de la vacunació repetida en un curt termini, i va considerar necessària una estratègia a llarg termini que deixi «clar que no podem donar dosi de reforç de manera contínua cada tres o quatre mesos». «Si tenim una estratègia en la qual donem reforços cada, diguem, quatre mesos, acabarem probablement tenint problemes amb la resposta immune, que no serà tan bona com volguéssim. Així que hauríem d'anar amb compte amb no sobrecarregar el sistema immuno-

lògic amb la immunització repetida», va resumir.

A més, va considerar que «hi ha risc de cansament en la població» amb l'administració contínua de reforços. Si no quedés una altra opció des d'un punt de vista epidemiològic, «es pot fer una o dues vegades, però no és una cosa que puguem pensar que hagi de repetir-se constantment i seria molt millor començar a pensar en una administració de reforços més espaiada en el temps», com ja ocorre amb la grip a la tardor.

La EMA està avaluant una sol·licitud de Pfizer per a estendre la seva llicència de dosi de reforç a adolescents de 16 i 17 anys, i s'espera que la farmacèutica presenti una petició similar per a nens de 12 a 15 anys. A més, **Cavaleri** no va descartar que l'emergència sanitària pugui encaminar-se cap a «la possibilitat que el virus sigui endèmic» en el futur, permetent tractar la covid-19 de manera similar a la grip, però va alertar que és encara aviat per a parlar d'un escenari endèmic i va subratllar: «No podem oblidar-nos que seguim en una pandèmia». «Ningú sap quan estarem al final del túnel, però arribarem. L'important és que estem veient que estem avançant cap a (la possibilitat que) el virus sigui més endèmic, però crec que no podem dir que ja hàgim arribat a aquest estat, el virus encara es comporta com un virus pandèmic, i l'aparició de òmicron l'està mostrant», afegeix.

Cavaleri creu que, amb l'augment de la immunitat pels contagis, també per la ràpida propagació de la variant òmicron, es podria produir «molta immunitat natural sumada a la de la vacunació». «Estarem avançant ràpidament cap a un escenari que estarà més prop de la endemicitat», va dir. La vacunació continua sent «una part essencial de l'enfocament» per a combatre la pandèmia, emfatitza la EMA, i «s'han de continuar els esforços per a augmentar» la vacunació primària en persones que actualment no estan vacunades. ≡

Conegui el plaer exclusiu d'un bon cigar!

the cigarshop
ANDORRA

Avinguda Meritxell, 40
AD500 Andorra la Vella
Tel. (376) 826 515

Carrer de la Unió, 2
AD500 Andorra la Vella
Tel. (376) 853 400

Carrer Major, 23
AD200 Pas de la Casa
Tel. (376) 855 216

www.thecigarshop.ad

La tribuna

Plataforma per defensar els drets dels infants

Pares Units 2021 vol aturar la vacunació infantil per la covid-19 i les mascaretes pels efectes secundaris

MARCEL

Albós

VERONICA

Sanchez

El dia 19 de setembre del 2021, a Andorra, es constitueix la plataforma ciutadana, no adscrita a cap partit polític Pares Units 2021 per defensar els drets dels joves i infants quant a la seva salut física i mental en relació amb la pandèmia. S'obre un grup a Telegram i a Facebook i s'inicia una recollida de signatures. En el seu inici es trameta al Govern d'Andorra i als grups parlamentaris unes 700 signatures, però des d'aleshores s'han adherit més de 900 ciutadans. S'organitza amb grups de treball sobre les accions dels quals s'informen en els missatges fixats de Pares Units a Facebook i Telegram. Estan convidats a incorporar-se totes aquelles persones interessades. Es pot fer mitjançant el grup de Telegram o Facebook Pares Units o via el correu electrònic: paresunits@andorra.ad.

La recollida de signatures continua oberta, qui s'hi vulgui adherir pot fer-ho adreçant la demanda des de qualsevol dels tres mitjans posats a disposició.

Es defineixen en la seva constitució els seus objectius per prioritats:

- Aturar la vacunació infantil per la covid-19 i les mascaretes: partint de les informacions publicades dels efectes secundaris en infants i joves vacunats contra la covid-19, en revistes científiques i en organismes oficials.

- Aturar les proves TMA i TRA, demanant que es busqui d'altres alternatives menys invasives i els confinaments als infants i adolescents vist que no són resultats provats.

Des de la seva constitució s'han efectuat diferents accions. Recollida de signatures i redacció de la carta expositiva de la Plataforma que es trameta al mes d'octubre, al M.I. Cap de Govern d'Andorra, i als presidents dels grups parlamentaris, entre d'altres. En ella, s'exposa que arran de les darreres notícies aparegudes als mitjans de comunicació d'Andorra, veient les informacions dels estats veïns, se sollicita una escolarització normalitzada per al curs escolar 2021-2022 sense mascaretes i, el replantejament i reflexió sobre la idoneïtat del Pla de vacunació covid en menors.

Ens preocupava l'elevat nombre de notificacions d'efectes adversos que havien rebut els sistemes de farmacovigilància després de l'administració d'aquestes vacunes, tant a Europa com als EUA.

En aquell moment, vam referenciar la carta amb les informacions del moment, com per exemple:

- Notificació en el VAERS dels EUA, 70 morts en menors de 25 anys postvacunació contra la Covid-19. Notificació de 1.249 casos de miocarditis o pericarditis, dels quals 716 confirmats en menors de 30 anys. Dades que començaven a aparèixer en països que havien iniciat la vacunació infantil abans que nosaltres.

FREEPIK

- El sistema de farmacovigilància europeu, EudraVigilance, havia rebut notificacions de més de 1.500.000 efectes adversos, la meitat seriosos (danys cardíacs o hepàtics, trastorns neurològics, etc.) i uns 8000 morts encara per estudiar. Valorant el conegut problema d'infranotificació dels sistemes de farmacovigilància, fa que desgraciadament el nombre d'efecte adversos pot ser extremadament superior als que en realitat s'estan comptabilitzant.

Mirant Espanya, que amb nou milions de menors de 20 anys, s'han notificat 26 morts amb diagnòstic covid, dels quals la majoria presentaven greus comorbiditats. Això suposa una mortalitat infantil del 0.00028%, és a dir, un per cada 500.000. Aquest percentatge és molt similar al dels EUA i Europa. La realitat és que els menors quasi no s'han vist afectats per la Covid i la seva capacitat transmissora és molt baixa, donat que el seu sistema immunitari és fort i els hi atorga una immunitat natural potent.

En aquest cas, és superior el risc que no pas el benefici en l'administració de la vacuna: considerant els desconeguts riscos que suposen les vacunes de característiques innovadores (RNAm, DNA vectoritzat) fetes de pressa, autoritzades d'emergència, en fase experimental en humans, sense haver conclòs totes les proves, i sense un historial mèdic. La totalitat

Demanem al Govern que es replantegi la seva estratègia pel que fa a la vacunació infantil i juvenil envers la covid-19

dels efectes adversos només en serem coneixedors a llarg termini. Ignorant si aquestes vacunes poden influir en el desenvolupament immunitari, i reproductiu entre altres.

En aquest context, un pla de vacunació massiva infantil i juvenil pot ser un error quan els nens i joves disposen d'una immunitat natural que, a excepció de raríssims casos, ha demostrat ser garant de la seva supervivència. Si finalment és demostrat que no són prou segures, podria generar per associació la pèrdua de confiança en altres vacunes que, pel seu bagatge sí que tenen una seguretat contrastada.

Vam rebre contesta a la nostra carta del M.I. Cap de Govern, que vam respondre documentant amb referències de mitjans oficials com l'OMS, la FDA, Lancet, etc. i exposant tots els dubtes que ens genera la resposta.

Veient que la situació és complexa i la pandèmia ha afectat tant al teixit econòmic com social i sanitari del Principat d'Andorra hem intentat buscar solucions i en aquesta línia en la reunió del dia 17 de desembre del 2021, amb el M.I. Sr. Martínez Bena-

zet, fem arribar una proposta estratègica que ho podria resoldre tant en l'àmbit econòmic, com social i sanitari. Basant-nos en la immunitat natural, vist que som el país del món amb més casos actius i totals (en proporció) entre molts altres bases argumentals. Ara, estem a l'espera de la resposta per escrit de Govern i d'una pròxima reunió per poder-ho exposar a bastament.

El que ens preocupa i no arribem a comprendre, entre altres coses, és com és que si Pfizer en la seva pàgina demana que els metges o pediatres receptin la vacuna, i aquí a Andorra com a altres països, no es compleix aquest requisit, i, no s'informa correctament dels possibles efectes secundaris d'aquestes.

Aquest mes de gener, el doctor **Martinón-Torres** publica un article sobre: «la vacunació pediàtrica frente al Covid-19 y a pesar del covid-19» on exposa que el risc en l'infant és molt menor que en l'adult, i que se li han vulnerat drets com l'educació i la socialització. Reconeix que en la immensa majoria dels casos la infecció en els infants és asimptomàtica o

lleu, i menys d'un 2% dels simptomàtics requereixen hospitalització, i afegeix que si bé es tracta d'infants amb covid-19, però que la infecció no necessàriament és la causa de l'ingrés...

En la seva valoració dels pros i contres de la vacunació infantil, exposa que no es disposa en l'actualitat de suficients dades objectives per justificar l'impacte sobre la transmissió particularment per sota dels 9-10 anys. Així com exposa entre altres que la miocarditis en infants vacunats associada a la vacunació, si bé és rara, s'ha observat en infants majors de 12 anys... Diu que la decisió de vacunar universalment o no als infants enfront de la covid-19, és complexa i depèn de factors científics, ètics, polítics, epidemiològics i econòmics. Sent el benefici directe de la vacunació universal de l'infant sa marginal.

Argumenta que considerant que la malaltia és lleu en els infants, deixar-los com a reservori facilitaria que la infecció fos lleu i que els adults tinguessin reforços immunitaris naturals. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1695403321003891>)

L'OMS no recomana portar a terme campanyes de vacunació general contra el coronavirus entre nens i adolescents. (<https://www.who.int/news/item/22-12-2021-interim-statement-on-booster-doses-for-covid-19-vaccination---update-22-december-2021>)

Un recent estudi en preprint del Regne Unit sobre 42 milions de persones de 13 anys o més, publicat el 25 de desembre a MedRxiv, de **Martina Patone** et al., «Risk of myocarditis following sequential covid-19 vaccinations by age and sex», permet concloure que els casos de miocarditis en població menor de 40 anys postvacunació amb 3 dosis, és més de 4 vegades superior (400%) que el provocat directament per la malaltia. Aquestes dades cada dia ens generen més dubtes, reafirment la nostra postura per demanar que:

- S'aturi la vacunació en els infants i joves per a la covid-19, excepte sota prescripció pediàtrica.

- S'aturi la pressió induïda als pares perquè els vacunin, ja que si no els seus fills no tindran un passaport sanitari per accedir a diferents activitats o hauran de fer proves setmanals per poder participar-hi, generant una estigmatització envers els joves i infants, fomentant fractura social.

Pares Units 2021, som pares, som ciutadans, i, pares científics, metges, psicopedagogs, pediatres, etc., units per defensar els drets dels nostres infants. Demanem al Govern que es replantegi la seva estratègia pel que fa a la vacunació infantil i juvenil envers la covid-19 i s'avingui a debatre i analitzar amb nosaltres la proposta alternativa de gestió de la pandèmia que representa una solució per al teixit econòmic, social i sanitari del Principat. Finalment, no som més que ciutadans que ens estimem el nostre país i volem col·laborar i ajudar per garantir el futur dels nostres joves i infants. ≡

Membres del grup Portaveus Pares Units 2021

Nacional

Pàgines 6 a 10

CONSELL GENERAL

Jover justifica que Hinojosa no comparegués per rebre amenaces

López insisteix que es depurin responsabilitats per la mala gestió a l'Oficina Covid i la titlla de caòtica

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY
@PeriodicAND

El ministre de Finances, Eric Jover, va justificar que el fins fa poc president de l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries (AREB), Albert Hinojosa, no comparegués davant el Consell General des de finals del 2018 per les «greus amenaces» que va rebre tant ell com la seva família. Ho va afirmar durant la sessió de preguntes de control al Govern celebrada ahir al Consell General, i va detallar que aquestes amenaces van provocar que rebessin protecció oficial. «Va ser una decisió personal meua», va assegurar Jover, afegint que va decidir que Hinojosa limités la seva exposició pública. D'aquesta manera, Jover va manifestar que Hinojosa ha continuat al càrrec en funcions durant aquest temps en la recerca d'un substitut, i que la seva dimissió va ser per motius personals.

En aquest sentit, el titular de Finances no va voler avançar quan ni qui serà el nou president de l'ens, però sí que va avançar que aquest compareixerà davant el Consell General. Amb aquestes explicacions, el ministre va respondre a les preguntes del conseller general socialdemòcrata Joaquim Miró, qui es va mostrar crític amb la gestió que hi ha hagut aquests anys al capdavant de l'AREB, i va insistir a demanar els comptes de BPA. Al voltant d'això, Jover va manifestar que la interpretació jurídica que fa l'Executiu de la llei no els permet facilitar aquesta informació, en ser comptes privats d'una empresa.

Una altra de les qüestions plantejades pel grup parlamentari socialdemòcrata va ser al voltant de la gestió de l'Oficina Covid. En aquest sentit, el seu president, Pere López, va tornar a demanar que es depurin responsabilitats per la mala gestió que hi ha hagut en aquest dispositiu, reclamant a l'Executiu una explicació per l'estalvi de recursos que hi ha hagut. «En cap cas el Govern ha estalviat recursos en el moment actual de la pandèmia», va afirmar el cap de Govern, Xavier Espot, en resposta a les preguntes fetes pel president socialdemòcrata en referència a l'oficina durant la sessió.

De fet, López va aprofitar la seva intervenció per criticar la mala gestió basant-se en l'elevada incidència de casos que té el Principat, amb els constants canvis de protocols i remarquant que es va tardar molt a regular les baixes automàtiques. «Hi ha hagut una oficina Covid que no ha estat organitzada ni planificada» i «estem assumits en el caos des del mes de novembre», va manifestar López.

►► Un instant de la sessió de Consell General d'ahir.

Dels 855 treballadors del sistema andorrà d'educació, n'hi ha 83 de baixa, tot i que no tots ho estan per covid

pez. Així mateix, va explicar que són molts els ciutadans que li han exposat les dificultats per poder contactar amb l'oficina, assegurant que podien trigar entre dos i quatre dies en fer-ho. Sigui com sigui, López va reconèixer que els temps són complicats.

En resposta, Espot va acusar al president de l'oposició de voler fer un al·legat destructiu i de no conèixer la realitat del país, afirmant que tot i que hi ha hagut errors, en cap cas s'ha estat en el caos. «Davant dels imprevistos, crec que s'ha actuat prou àgil per detectar-los i reconduir-los», va expressar el cap de l'Executiu, que va afegir que «podem dir que l'Oficina Covid està treballant i afrontant la seva tasca amb garanties».

BAIXES DELS DOCENTS // Lligat a la pandèmia, la presidenta suplent del grup parlamentari socialdemòcrata, Judith Salazar, va preguntar sobre el nombre de baixes laborals entre el professorat i sobre les seves cobertures, després de les declaracions que va fer la ministra d'Educació i Ensenyament Superior, Ester Vilar-

rubla, el darrer dilluns en la cloenda de la Universitat d'estiu i tardor. En aquest sentit, la ministra va informar que dels 855 treballadors del sistema andorrà, n'hi ha 83 de baixa. Vilarrubla va comentar que no tots aquests professors es troben de baixa per la covid-19, i va puntualitzar que actualment hi ha 70 baixes cobertes i 13 de no cobertes, el que equival a un 1,52%.

Així mateix, la titular d'Educació va reiterar que, ara per ara, no hi ha dificultats per cobrir les baixes, ja que hi ha gent suficient a les bosses de treball, a excepció d'alguns casos puntuals. Tot i això, les diferents baixes es troben repartides per diferents escoles i això «facilita la gestió de cada centre», va indicar.

En darrera instància, es va fer una pregunta relacionada amb la candidatura per a l'organització dels Jocs Olímpics d'Hivern 2030. López va demanar els diferents contactes que hi ha perquè Andorra formi part d'aquesta candidatura dels Pirineus i va destacar la rellevància que podrien tenir. «Hi pot haver un interès rellevant a la millora dels accessos per carretera i per tren entre l'àrea me-

tropolitana i el Pirineu», va destacar el president del PS.

Per la seva banda, la ministra de Cultura i Esports, Sílvia Riva, va expressar la predisposició activa a formar part de la candidatura amb el potencial que té Andorra. «Hi ha hagut intercanvis bilaterals en els quals s'ha mostrat l'interès i la predisposició a poder ajudar i a millorar la candidatura» i se n'ha informat tant al govern espanyol com català, va incidir Riva. A més, la ministra va destacar que cada cop més les candidatures estan anant cap a la multilateralitat i «Andorra ha fet un pas endavant amb homologacions d'instal·lacions de pistes» i amb una gran capacitat hotelera que pot acompanyar la infraestructura. En les repreguntes, López va lamentar que no hi hagi molta informació al respecte i va comentar que en les darreres setmanes hi ha hagut diferents reunions oficials d'una comissió tècnica de la candidatura. En resposta, Riva va reiterar que no hi ha res tancat, que el diàleg és constant i que l'oferiment per part d'Andorra continua vigent, segons va informar l'ANA. ≡

ANA / A. S.

PANDÈMIA MUNDIAL

Mor un home de 90 anys ingressat a l'hospital i eleva les víctimes a 142

Salut detecta 428 nous positius i suma 76 aules en vigilància

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY
@PeriodicAND

El coronavirus s'ha cobrat una nova víctima al Principat. Segons va informar ahir el Govern, un home de

90 anys que estava ingressat a l'àrea de planta de l'Hospital Nostra Senyora de Meritxell per la covid-19 va traspasar les darreres hores, esdevenint la defunció 142 del país per la malaltia. I en la mateixa jornada, el Ministeri de Salut va confirmar la positivitat de 428 persones més -d'un total de 29.327-, xifra que va tornar a engreixar el nombre de casos actius. En concret, ahir es comptabilitzaven 5.478 actius -114 més que el dimecres-, dels quals 22 resta-

ven ingressats al centre hospitalari -tres menys que el dia anterior-. Nou d'aquests rebien tractament a planta i 13 es trobaven a l'UCI, dels quals nou sota ventilació mecànica.

Sobre la població escolar, el Govern va puntualitzar que havia crescut l'afectació entre les aules. Així, ahir es comptabilitzaven 76 aules en vigilància activa -una de total i 75 de parcial-, 32 més que la jornada anterior. I pel que fa a la campanya de vacunació, la darrera actualització epidemiològica va posar de manifest que durant el dimecres es van inocular 1.264 dosis, de les quals 1.144 van ser terceres dosis. Així, a Andorra s'han administrat un total de 145.042 vacunes -57.671 primeres dosis, 56.809 segones i 30.562 terceres-. En darrera instància, el Govern va confirmar l'alta de 313 persones les darreres 24 hores, que elevaven el total a 23.707.

ANTÍGENS A TRES EUROS // A Espanya, la Comissió Interministerial de Preus del Medicament, on hi formen part

► Imatge d'arxiu d'una sanitària preparant dosis de la vacuna a la plaça de braus.

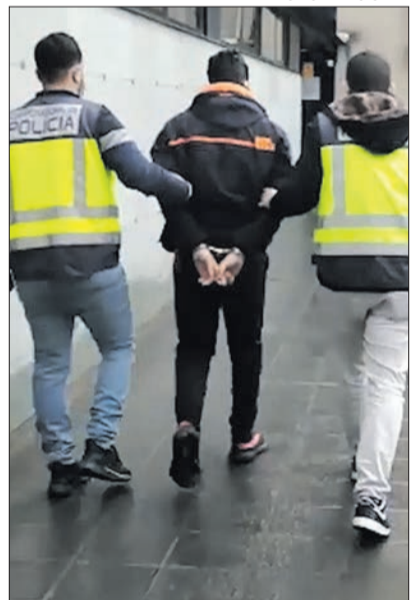
Ja s'han administrat 145.042 vacunes, de les quals 30.562 són terceres dosis i 1.264 es van inocular el dimecres

el govern espanyol i les comunitats autònomes, va decidir ahir fixar un topall en el preu dels tests d'antígens a 2,94 euros. Aquesta limitació surt publicada avui al Butlletí Oficial de l'Estat (BOE) i entra en vigor demà. La decisió arriba després que diverses associacions de consumidors denunciessin una especulació del preu d'aquests productes, que davant de la manca d'estoc durant les

festes de Nadal, van patir augments desmesurats. Així, es va passar d'entre els tres i els cinc euros la unitat a l'estiu, fins als 15 euros.

En qualsevol cas, els tests d'antígens s'hauran de continuar adquirint únicament a les farmàcies, ja que la comissió va descartar-ne la liberalització per tal que es poguessin trobar en supermercats, com passa en altres països d'Europa. ≡

POLICIA NACIONAL

► Dos agents amb el detingut.

SUCCESSOS

Detenen un fugitiu amb vuit ordres pendents d'ingrés a presó

L'home va ser captat a la Farga de Moles i acumulava 46 detencions

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

La Policia Nacional espanyola va comunicar ahir la detenció, a la Farga de Moles, d'un fugitiu que tenia un total de vuit ordres d'ingrés a presó pendents, de diversos jutjats. Es tracta d'un home de na-

cionalitat espanyola que estava en cerca per múltiples delictes contra el patrimoni, sobretot diversos robatoris amb força. Segons va informar RàdioSeu, l'individu és un delinqüent multireincident, atès que havia estat detingut fins a 46 vegades, i de fet, ja havia complert una pena de nou anys de presó, en diversos centres penitenciaris espanyols. Després de ser detingut al municipi de les Valls de Valira, municipi de la comarca de l'Alt Ur-

gell i que comprèn la frontera amb Andorra, el jutjat de guàrdia en va ordenar l'ingrés immediat a presó perquè compleixi les penes que encara té pendents.

El cos policial espanyol també va informar que les darreres setmanes han detingut fins a quatre persones més quan intentaven accedir a Andorra per evitar detencions o condemnes judicials. Una d'elles és una dona, reclamada per un jutjat de Sevilla per un delictes de lesi-

ons. També es va arrestar un ciutadà portuguès, que era reclamat per un jutjat de Las Palmas (Illes Canàries) per un delictes contra la seguretat vial, i un home reclamat per un jutjat d'Oriola (Baix Segura) per conduir sense carnet.

El cinquè detingut d'aquesta llista és un altre home, també de nacionalitat espanyola, que volia fugir d'Espanya, acompanyat d'una dona i dos nens petits, i que tenia una ordre d'allunyament de la seva parella, ordenada per l'Audiència de Barcelona. Així, va ser detingut per trencament de condemna, tot i que el jutjat de guàrdia de la Seu d'Urgell el va deixar en llibertat amb càrrecs. ≡

Shell
V-Power

SENT EL
NOSTRE MÀXIM
RENDIMENT

GO WELL

Comparat amb fórmules anteriors de Shell V-Power. Els beneficis reals poden variar d'un vehicle a un altre. Si en vol més informació, vagi a Shell.es. Les marques de Shell són utilitzades per DISA sota llicència atorgada per Shell Brands International AG.

SOBIRANIA ENERGÈTICA

El Govern clou la normativa per produir el 33% d'energia el 2030

El nou reglament s'inicia amb la hidroelèctrica del Serrat

LÍDIA LÓPEZ
ANDORRA LA VELLA
@waitforil

El Consell de Ministres va aprovar el dimecres el Reglament de l'activitat de producció d'energia elèctrica en règim de concessió administrativa. Així ho van informar ahir la ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat, Silvia Calvó, i el director de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic (OECC), Carles Miquel, que van posar en relleu que aquest text culmina el desplegament normatiu previst en la Llei d'impuls i transició energètica i del canvi climàtic (Litecc) i que recull el propòsit d'abastir el 33% de la producció d'energia al país de cara l'any 2030, i del 50% el 2050. «Avançem amb escreix en aquest objectiu per l'any 2030, i per això puc afirmar que es podrà assolir, gràcies a les actuacions implementades, en aquesta legislatura», va declarar Calvó, que també va posar en relleu que aquest pas «cap a la sobirania energètica», «pren rellevància en el moment actual» per la inestabilitat internacional del mercat de l'energia.

El text aprovat, segons va exposar Miquel, defineix el procediment per atorgar les concessions d'infraestructures de generació elèctrica i les seves característiques. És a dir, el reglament facilita la construcció i explotació de les instal·lacions del país, previstes en el Pla sectorial d'infraestructures energètiques (PSIE), per part de privats. En aquest sentit, durant la darrera sessió del Consell de Ministres també es va aprovar la

► Silvia Calvó i Carles Miquel, en un moment de la seva compareixença d'ahir.

La infraestructura ordenada produirà 3,9 GWh/any, equivalent a l'abastiment d'unes 1.100 llars d'Andorra

primera convocatòria dins aquest marc, per a la instal·lació i explotació d'una hidroelèctrica al Serrat, a la parròquia d'Ordino. La infraestructura té dues fonts de captació, el riu de Tristaina i el riu de Rialb, i comptarà amb un salt d'uns 181 metres. S'ha estimat que pugui produir 3,9 GWh/any, xifra equivalent a l'abastiment d'unes 1.100 llars del país. El procediment iniciat inclou la presentació de les ofertes, la revisió per part de l'OECC, l'atorgament i sol·licitud dels permisos per engegar-la, i l'execució de les obres, per la qual cosa s'ha previst que entri en funcionament d'aquí a 18 mesos –a mitjan

2023–. Cal posar en relleu que, segons recull el reglament aprovat, s'ha previst una durada de les concessions de 30 anys per a les instal·lacions hidroelèctriques i de 20 per a les fotovoltaïques, si bé es pot prorrogar fins que acabi la vida útil de la infraestructura o s'esgoti un termini màxim de 50 anys.

ALTRES EQUIPAMENTS // Dins del PSIE, l'Executiu ha inclòs un total de 18 instal·lacions de diversa tipologia arreu del país, i que seran les que permetran arribar a l'objectiu del 33%. El propòsit de la sobirania energètica va rebre una empenta en la Li-

tecc, ja que fins al moment de la seva aprovació, Andorra només generava un 17% de l'energia consumida. D'aquesta manera, a banda de la licitació pel Serrat, el Govern té previst engegar els procediments per a posar en marxa altres instal·lacions. Seguint en les hidroelèctriques, a banda de les ja existents a Engolasters, Arcalís i Aixovall, el ministeri dirigit per Calvó també ha projectat una cinquena a la Serra de l'Honor, a la Massana, si bé encara no està planificada. Sobre les fotovoltaïques, a banda de les diverses situades en edificacions i el parc solar del Planell de la Tossa (aliè al PSIE), FEDA vol tirar endavant un projecte similar al de Nord Andorra a Grau-Roig. De fet, sobre la infraestructura de Pal i a preguntes de la premsa, la ministra va precisar que no havia avançat la qüestió i que es-

La planta de biomassa s'està treballant amb els comuns, i contribuirà a l'economia circular

tava pendent la creació de la comissió entre el Principat i Espanya per delimitar la frontera. En darrera instància, el pla també contempla la valorització energètica de residus i la xarxa de calor, ja present a Soldeu, El Tarter, Andorra la Vella, en implementació a Escaldes-Engordany i prevista al Pas de la Casa. De fet, a través d'aquests projectes es passarà a produir el 26% de la demanda energètica.

El PSIE també inclou la planta de pretractament de biomassa de Sant Julià de Lòria, que tal com va puntualitzar Calvó, «és un projecte de país que s'està treballant conjuntament amb els set comuns» i que, ara per ara, «no compta amb un termini consensuat». Sigui com sigui, «forma part del full de ruta de l'objectiu 2030», i és una instal·lació que agrada al Govern perquè «des de la visió de l'economia circular, ens interessa», va afegir la ministra. ≡

ESTADÍSTICA

El preu dels carburants puja un 30% respecte del 2020

La xifra del desembre marca un descens en comparació al novembre

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

Durant el desembre del 2021, i si es compara amb el mateix mes del 2020, s'ha produït un augment general dels preus dels carburants: el gasoil de locomoció un 31,4%, el de locomoció millorat un 30,4%, la gasolina sense plom de 95 octans un 29,3%, i la gasolina sense plom de 98 octans un 27,6%. Però el que més ha crescut és el preu del gasoil de calefacció, que ha augmentat un 40,6%.

No obstant això, durant el darrer mes s'ha produït una reducció generalitzada dels preus dels carburants respecte de l'anterior, reduint-se un 1,0% el gasoil de calefacció, un 2,0% el gasoil de locomoció i un 1,8% el de locomoció millorat. La gasolina sen-

se plom de 95 octans i la gasolina sense plom de 98 octans, van abaratir-se en ambdós casos un 1,7%.

Així es desprèn de l'informe publicat ahir pel Departament d'Estadística, que també recull que amb les dades ajustades de preus de carburants i eliminades les variacions causades pels efectes del calendari, es constata una tendència a la baixa del gasoil de calefacció els darrers tres mesos, malgrat que se situï en un +0,1%. En el gasoil de locomoció, s'aprecia una evolució descendent tot i que positiva en el mateix període, situant-se al 0%. La mateixa situació es presenta amb el gasoil de locomoció millorat. Pel que fa a la gasolina sense plom de 95 octans, va a la baixa en els darrers tres mesos, situant-se en un +0,3%, mateixa evolució que ha registrat la gasolina sense plom de 98 octans.

Finalment, la importació de carburants durant el mes de desembre ha estat de 19,38 milions de litres, fet

► Un sortidor de benzina.

que suposa una variació percentual positiva del 26,1% respecte del desembre de 2020. I al llarg del darrer any, la importació de carburants ha estat de 154,00 milions de litres, un 9,6% més que l'any anterior, segons va informar l'ANA. ≡

Les importacions creixen un 60,3% al desembre

L'acumulat del 2021 supera els 1.300 milions, és a dir, un 1% més

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

Les importacions de béns durant el desembre del 2021 han sumat un valor de 145 milions d'euros, el que representa una variació percentual positiva del 60,3% respecte del mes de desembre de l'any anterior. Segons va publicar ahir el Departament d'Estadística, això és degut a la variació percentual i absoluta positiva de tots els grups, destacant el d'energia, en un 268,7%, el d'alimentació (46,6%), el de vestit i calçat (102,5%), les begudes i el tabac (88,6%), l'electrònica (64,1%) i el transport (26,2%).

Pel que fa a l'acumulat de l'any 2021, el total d'importacions ha estat de 1.323,13 milions d'euros,

amb una variació percentual positiva de l'1% respecte a l'acumulat del 2020. Tenen valors positius destacats els grups de transport (39,5%), l'energia (47,6%), la joieria (94,8%) i la construcció (48,7%). En canvi, la partida que destaca amb un valor negatiu és la de diversos (-67,8%). Així mateix, sense tenir en compte la importació excepcional de la partida d'objectes d'art, de col·lecció o d'antiguitat el juny del 2020, la variació passa a ser del +19,2% per aquest 2021.

Pel que fa a les exportacions, han tingut un valor de 140,8 milions d'euros, el que representa una disminució de l'1,8%. I altra vegada, deixant de banda l'excepcionalitat de la partida d'objectes d'art pel setembre de fa un any, la variació és del +24,1% respecte de l'acumulat del període anterior, segons va informar l'ANA. ≡

EDUCACIÓ

Una trentena de docents s'afegeixen a la vaga del Lycée

Dels participants, un 25% són professors mentre que un 55% són personal de 'les vies scolaires'

LAIA BAUTISTA SERVAT
ESCALDES-ENGORDANY

La vaga del professorat francès que va tenir lloc ahir al Lycée Comte de Foix va aplegar un total de 29 docents dels 110 que disposen en cartera, segons va informar el Delegat de l'Ensenyament Francès a Andorra, Denis Dekerle. A més, va afegir que dels adherits un 25% van ser professors mentre que un 55% van ser personal de *les vies scolaires*.

Dekerle va fer saber a EL PERIÒDIC que la vaga és una «denúncia del personal davant la gestió de la covid per part del govern francès, que ha provocat una enorme sobrecàrrega de treball als professionals de l'educació», assegurant que des del govern francès «no s'han valorat els esforços dels professors». El sentiment de desvaloració i manca de reconeixement dels professors francesos, s'ha sumat a la manca de recursos, materials i humans, per fer front la situació sanitària que des de principi de la pandèmia consideren que escasseja en el seu sector.

Pel que fa a la situació a França, des del Syndicat National des Enseignements de Seconde degré de la Fédération Syndicale Unitaire (Snes-FSU), van informar que un 62% de la comunitat educativa dels col·leges i lycées va participar en la vaga que va tenir lloc al país gal. Pel

► La façana del Lycée Comte de Foix.

A França, un 62% de la comunitat educativa s'ha manifestat en contra de la gestió de la covid a les escoles

que fa al personal de *les vies scolaires*, la participació va ser de fins al 80%. El comunicat del Snes-FSU va deixar clar que la intenció per la qual van realitzar la vaga d'ahir parteix del descontentament dels educadors donat el menyspreu que reben des de fa mesos per part del govern francès i del Ministre de l'Éducation, Jean-Michel Blanquer. A més, des del

sindicat van detallar que l'executiu ha fet molt poques coses per assegurar els col·leges i els lycées i per protegir el personal i els estudiants. Per exemple van destacar l'absència de plans per la ventilació de les aules, la manca de substituïts, l'ús de mascaretes de tela durant 20 mesos, autotests que alguns arriben educats, entre d'altres. ≡

MULTINACIONALS

'Fam trip' per a empreses franceses al Principat

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

Aquest cap de setmana l'Andorra Convention Bureau (ACB) acull un viatge de familiarització (*fam trip*) amb empreses franceses. La voluntat d'aquesta estada és mostrar el país a companyies del mercat francès que estan interessades a organitzar esdeveniments empresarials (presentacions de productes, viatges d'incentius, congressos, seminaris, entre d'altres.) perquè considerin Andorra com una destinació per a la celebració dels seus actes.

En aquesta ocasió, els membres de l'ACB presentaran la seva oferta d'hivern als representants de les empreses multinacionals que hi prendran part. Hi participaran companyies de diferents sectors com ara l'alimentari, el bancari, el farmacèutic, la perfumeria i la cosmètica.

Durant l'estada, els professionals francesos assistiran a una presentació del país i participaran en una sessió de *workshop* amb membres de l'ACB, que els permetrà conèixer l'oferta existent a Andorra i adreçada al turisme de negocis (MICE).

Com ja és habitual, també es duran a terme visites a diversos hotels dels membres de l'ACB, a més de poder gaudir de diferents activitats del país. ≡

ESTADÍSTICA

Bona posició a l'índex de desenvolupament humà

La desigualtat de gènere a Andorra és baixa respecte a altres països de l'ONU

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

Andorra és un dels països amb l'Índex de Desenvolupament Humà (IDH) més alt amb una puntuació d'entre 0,895 i 0,915. Així es desprèn de la nota publicada ahir pel Departament d'Estadística, la qual es basa en dades del 2019 i utilitza la metodologia del Programa de les Nacions Unides per al Desenvolu-

pament (PNUD). Tal com van informar des del departament governamental l'IDH és una mesura sintètica emprada per avaluar el progrés a llarg termini en tres dimensions bàsiques de desenvolupament humà: una vida llarga i saludable, l'accés al coneixement i un nivell de vida digne.

Pel que fa a altres factors secundaris, però que també mesuren el desenvolupament social, el coeficient obtingut per l'Índex de Desigualtat de Gènere és de 0,016. Aquest valor situa el Principat en les primeres posicions del rànquing

mundial i amb un grau de desigualtat de gènere baix.

En aquest mateix sentit, la paritat entre homes i dones a una societat a l'hora d'assolir objectius es mesura amb la ràtio dona/home de l'IDH, i s'expressa com l'Índex de Desenvolupament per Gènere. Amb les dades del 2019, Andorra aconsegueix un valor de 0,970 i s'engloba dins del grup 2 amb un grau mitjà-alt de paritat entre les condicions de vida de dones i homes.

D'altra banda, cal destacar que dels tres índexs que s'utilitzen per al càlcul de l'IDH, el referent a l'educació, en concret l'esperança de vida escolar, és el que comparativament situa el Principat lleugerament per sota d'altres països de l'entorn, segons van informar des de l'ANA. ≡

breus

Tall de trànsit a la carretera de la Plana

CIRCULACIÓ ► El Comú d'Escaldes-Engordany va informar que a causa de les tasques d'estabilització, assegurament i neteja de la zona del bosc de la Plana, malmesa per les ventades del juliol, la carretera de la Plana es troba tallada al trànsit rodat. La restricció que va començar ahir s'allargarà fins avui, concretament de les 09.30 hores a les 12.00 hores i de les 15.30 a les 19.00 hores. D'aquesta manera, els ciutadans que desitgin circular en direcció Andorra la Vella ho hauran de fer per la carretera de la Comella. El sanejament del bosc de la Plana ha suposat pel comú una despesa de 22.000 euros.

Francesc Camp, nou president de Grandvalira

NOMENAMENT ► Francesc Camp es converteix en el nou president de Grandvalira, segons van informar ahir en un comunicat. Un cop expirat el mandat rotatori de la presidència i de la vicepresidència del Consell d'Administració de Grandvalira, la societat va nomenar el nou president del Consell d'Administració com al nou vicepresident, Joan Viladomat, els quals hauran d'ocupar durant els pròxims dos anys els càrrecs que se'ls hi ha assignat. Pel que fa als nomenaments, aquests es van efectuar durant la reunió que va tenir lloc aquest dimarts.

ESQUELES
I AGRAÏMENTS
T. 736 200

el Periòdic

CISA s'afegeix a les mostres de condol per la defunció del qui fou

Isidre Bartumeu Canturri

El pare del notari Isidre Bartumeu

Descansi en Pau

HEALTH UPDATE

Omicron sneaks in old's people homes and infects 11 residents from three centers

The covid reinfection rate in 2021 was 3.56%, affecting 767 people out of 20,747

Using the FFP2 mask will be mandatory at events, health centers and health centers

EL PERIÒDIC
ANDORRA LA VELLA
@PeriodicAND

The Cedre, Clara Rabassa and Salita social and health centers once again have positive coronavirus residents.

After the detection at the beginning of the week of a woman infected in the Cedar, and through the diagnostic tests that are usually done in these centers, the social health managed by the SAAS confirmed the positivity of two more residents, as well as two nurses, an assistant, and a cleaning worker. In fact, given that all seven were linked to the same floor, it has been decided to temporarily restrict visits and outings to those staying in this area. Fortunately, the three residents are asymptomatic and are well, according to Health Minister Joan Martínez Benazet at a press conference after the Council of Ministers. The five residents who were detected in Salita and the three of Clara Rabassa, who were isolated in their respective centers and did not intend to move them to the covid area of the Cedar because they did not show symptoms and any risk. «Thanks to the third dose of reinforcement, we see that the impact of the omicron variant is absolutely controllable,» said the minister.

As for the rest of the epidemiological data, Benazet detailed that 357 new cases had been detected in the last 24 hours, out of a total of 28,899. Discharges totaled 23,394 and 141 deaths. There were also 5,364 active cases, of which 25 were admitted to the Hospital Nostra Senyora de Meritxell: 13 on the ground floor and 12 in the ICU, eight of which were ventilated. In this sense, the head of Health highlighted the «progressive and slow decrease» of the pressure on the whole hospital and intensive care. And still in relation to the hospital, the minister shared that there were currently 127 SAAS workers on sick leave, corresponding to 10% of the workforce, although only 53 (4%) were on leave.

Benazet also took advantage of the appearance to specify the data on coronavirus reinfection in the Principality during 2021. Thus, Health has registered 767 people with more than

SFGA / CESTEVE

► The Minister of Health, Joan Martínez Benazet, at a time in his appearance.

one episode related to the covid of the 20,747 infected during the year, corresponding to a 3, 56%. Specifically, 763 people have had it twice and four people, three.

107 POSITIVES AMONG SCHOOLCHILDREN// Regarding the school population, the minister explained that the scre-

Benazet highlights the «gradual and slow decline» in pressure at the hospital, where there were 25 hospitalized

enings had made it possible to detect the first two school days after the Christmas holidays, a total of 107 positives in the 3,228 tests carried out. As a result, class attendance increased to a total of 44 classrooms: one with full active supervision and one with partial supervision.

Regarding the vaccination campaign, the head of Health stated that 143,778 vaccines have already been administered in Andorra, corresponding to 57,617 first doses, 56,743 second and 29,418 third. It should be noted that, according to Benazet, people up to the age of 26 were already being summoned to receive the third dose. The minister also clarified the guidelines now being applied by the ministry in charge of vaccine management, stating that all those people who had the complete guideli-

nes and were infected with the delta variant (those positive before Christmas approximately), the third dose would be inoculated after one month «to prevent omicron reinfection.» On the other hand, anyone who has the complete guideline and has been infected with the omicron variant will be cited for the third vaccine three months later, «as has been the case so far.» In any case, the government will be waiting for the evolution of the case of this virus strain around the world, especially in countries such as South Africa or the United Kingdom, where the variant arrived earlier.

To close the news on vaccines, the French ambassador to Andorra, Jean-Claude Tribolet, said yesterday that «Franco-Andorran cooperation» in vaccines was being maintained, and noted that the French country had

sent 10,000 drugs. Moderna at the end of the year, and a new delivery was pending soon.

As a last resort, the Executive issued a decree that enters into force today and until the 19th which states that it will be mandatory to use FFP2 masks when attending as a public cultural and sports activities in indoor spaces, in visits to health centers, and to attend health centers and manor houses. However, the BO-PA also issued a decree empowering the government to establish restrictive or exceptional measures for the coronavirus pandemic until March 12, although it requires the favorable agreement of the General Council. The official bulletin also included the emergency purchase of three respirators for the ICU, at a cost of 67,500 euros. ≡

Don't miss any special editions
of **El Periòdic!**

el Periòdic BUSINESS

L'ACTUALITAT ECONÒMICA DEL PRINCIPAT

Pere Brachfield
Pàg ► 2

La Llei Crea i Creix
prescindeix de les finances
operatives

Laura Nieto
Pàg ► 3

NFTs: art digital i
cobertura del risc

Jaime Mesas
Pàg ► 3

Consultori
fiscal

Perspectives econòmiques per al 2022

Àlex Fusté
@AlexfusteAlex

Economista en
Cap Andbank

Com cada any, presentem la nostra previsió econòmica i de mercats per al 2022. A Europa, veiem un BCE flexible i protector que, juntament amb el suport fiscal dels governs, podria mantenir condicions favorables per al crèdit, el cicle econòmic i els actius, especialment les accions. Al Japó, l'estímul continuarà a tota velocitat. També creiem que durant el 2022 la pandèmia serà molt més lleu que el 2021.

Respecte als mercats emergents, a la Xina, el ritme de creixement caurà als nivells que es van veure per última vegada el 1990. Pendent de nous defaults en el sector REIT (sector immobiliari); a l'Índia, la retirada d'algunes reformes clau ha minat la confiança en l'impuls re-

formista, i finalment, al Brasil persistirà el soroll fiscal i polític, però les correccions recents han fet atractius els actius brasilers, sobretot els bons en BRL i les accions.

Seria molt llarg ampliar-los tots, per tant, repassem la nostra previsió en alguns d'aquests països:

La Xina

Segons el 21st Century Business Herald, Pequín podria reprendre l'autorització dels jocs en línia, i en aquest cas, els ingressos dels desenvolupadors es podrien disparar. La notícia va seguir a l'anunci de l'inversor estatal de Singapur, Temasek, que, a causa de la incertesa sobre la repressió estatal del sector, suspendria temporalment la inversió en empreses tecnològiques xineses, havent decidit esperar que la Xina definís la regulació abans de realitzar-les. Això, en un any en què Pequín va decidir retardar l'autorització de jocs per a imposar regles més estrictes en el marc de la seva campanya reguladora contra algunes tecnològiques amb l'objectiu de contenir l'addicció als jocs i limitar el temps

que li dediquen els joves. Si la decisió de reiniciar l'autorització dels jocs es materialitzés, el pitjor de la regulació repressiva podria haver passat i milloraria la confiança dels inversors en tot el sector tecnològic, i en el mercat xinès en el seu conjunt. Malgrat aquesta informació, la decisió del govern de deixar caure algunes societats d'inversió immobiliària continuarà afectant a tot el sector empresarial, per la qual cosa mantindrem la prudència no només davant el mercat de deute corporatiu, sinó també davant la renda variable xinesa. El govern xinès podria concedir més avantatges fiscals a les petites i mitjanes empreses i microempreses, i reduir les seves taxes. Les deduccions fiscals podrien ascendir a mig bilió de iuans, amb un augment de les deduccions associades a la I+D empresarial.

La crisi immobiliària podria portar el creixement a mínims de la dècada de 1990

Pequín assumeix un gran risc en reformar el sector immobiliari. En concret, si la desacceleració fos massa intensa, el

mercat podria caure en barrina i generar inestabilitat social, ja que dos terços de la riquesa de la població xinesa estan vinculats a actius immobiliaris. Però, al mateix temps, cal reconèixer que aquest mercat necessita una reforma a fons. La conclusió dels experts és que l'economia anava camí de créixer a una taxa tan baixa que de fet no es registrava des del 1990. Es tracta d'un preu que el president Xi sembla disposat a pagar, fins i tot, com preveuen diversos economistes, si el creixement es desaccelera per sota del 5%. La crisi immobiliària de la Xina està dificultant als governs locals reduir el seu volum de deute ocult de 6 bilions d'USD, just quan el govern vol prendre mesures enèrgiques contra el préstec fora de balanç. Les vendes de terrenys, que representen al voltant del 40% dels ingressos dels governs locals, han caigut dràsticament des d'agost, fent pensar que el préstec a través de determinats vehicles de finançament d'entitats municipals (LGFV) podria empitjorar, en lloc de millorar. Les fortes alces en els preus dels bons també estan dificultant el refinançament. En conse-

qüència, algunes autoritats municipals han relaxat les condicions de venda de sòl després que els promotors immobiliaris fossin poc inclinats a licitar. Les autoritats de la ciutat de Shanghái i Nanjing van suavitzar els requisits per a operar en reduir els dipòsits o abstenir-se d'exigir el pagament íntegre en el termini d'un mes. Respecte a la manera en què les autoritats estan gestionant aquesta crisi des del costat monetari, la tendència general, setmana rere setmana, és que el banc central renova programes de liquiditat per imports inferiors als que amortitza, la qual cosa en definitiva drena liquiditat del mercat. Ni el govern ni el banc central semblen preocupar-se pels efectes col·laterals d'aquesta crisi, i segueixen sense injectar liquiditat al sistema deixant a les empreses (públiques i privades) trobar el seu espai de finançament en el mercat. En les seves decisions de novembre sobre el mercat monetari, el Banc Popular de la Xina va injectar un volum de liquiditat en el sistema bancari via repos a set dies que era la meitat del qual vencia. En el mercat de facilitats de crèdit municipal (MLF) la dinàmica és una mica menys restrictiva, però en cap cas molt expansiva. La Xina Evergrande va reprendre 63 projectes en el delta del riu Pearl que abasten 15 lots de terrenys. L'empresa va manifestar la seva voluntat d'«accelerar i superar dificultats» en la pròxima etapa per a assegurar-se que els projectes es finalitzen a temps i complint els estàndards de qualitat.

Passa a la pàgina següent

Pàg ► 4

La inflació es manté a la primera meitat del 2022 i afectarà les despeses del Govern

El salari mínim manté la tendència a l'alça i pel 2022 i aquest mes arribarà als 1.157,87 euros

Pàg ► 4

Andorran Banking col·labora per sisè any consecutiu amb Unicef

L'entitat lliura 6.000 euros pel programa 'Inspired Gifts, Regals que salven vides'

Pàg ► 4

Entra en vigor el conveni de doble imposició entre Andorra i San Marino

El CDI impulsarà les relacions comercials entre els països i previndrà l'evasió i el frau fiscals

Pàg ► 4

Beneficis d'invertir capital en un valor refugi com or i diamants

La Companyia Internacional del Brillant és l'única empresa del país que s'hi dedica

Amb **Woonivers** gestioni el **Tax Free online** en només uns minuts.

Descarregui's l'app de **Woonivers** i gaudeixi del **Tax Free** amb **free molèsties**.

ANDBANK
Private Bankers

Quan surti d'Andorra
compri sempre
amb **Tax Free**.

woonivers

Ve de la pàgina anterior

Europa

El PIB 2022 serà menys dinàmic que al 2021 (la previsió és del 4,3% interanual), però sense donar ara com ara mostres d'estancament malgrat haver augmentat la probabilitat que les dades efectives decebin les expectatives. Les bones notícies continuen procedint de la taxa d'estalvi, la recuperació en curs de l'ocupació i la implementació efectiva de fons de recuperació europeus (NGEU). No cal ignorar els riscos que es refereixen a l'expansió d'una quarta onada pandèmica per Europa Central, així com la durada de colls d'ampolla pel costat de l'oferta i l'efecte negatiu de l'encariment de l'energia en la renda disponible. Respecte a això últim, per a mitigar l'impacte dels costos energètics en llars i empreses, els governs europeus han aprovat mesures de suport (subvencions, preus màxims, IVA reduït, etc.) que haurien de limitar la repercussió

dels majors preus del gas i l'electricitat. Juntament amb el component energètic, els preus dels béns duradors i dels serveis freqüents expliquen en gran manera les sorprenents xifres d'inflació de 2021. Si els preus de l'energia es mantinguessin estables o disminuïssin, i en el cas que la demanda anés menys vigorosa i hi hagués menys restriccions d'oferta, les pressions inflacionàries probablement cediran a mesura que progressi el 2022. El nostre escenari principal apunta a una tendència descendent de l'IPC des dels primers mesos del 2022, i a una xifra del 2,2% per a l'exercici fiscal 2022.

Política: les eleccions a França, el paper de Draghi a Itàlia i les tensions post-Brexit

França celebrarà eleccions generals a l'abril de 2022 i els primers sondejos suggereixen que Macron està ben posicionat per a un segon mandat. A Itàlia, l'anunci de Matarella, que descarta repetir man-

dat, ha reactivat la possibilitat que Draghi es postuli per a presidir el país. De fer-ho, el seu mandat finalitzaria en 2023. Un any després de l'acord del Brexit els obstacles continuen, sense que s'albiri cap progrés en les negociacions del sector serveis. Malgrat recents tensions, la suspensió unilateral del protocol irlandès no hauria de donar-se per suposada en l'escenari de referència.

L'Índia

El mercat de valors sembla confiar que l'Índia donarà el millor de si, per això continuem sent optimistes a llarg termini, encara que no tant com abans.

L'Índia ha batut de fet tant als índexs principals de mercats desenvolupats com als índexs de mercats emergents. Tenim raons per a esperar que prossegueixi aquest bon acompliment: 1) la base d'inversors directes és molt més gran ara que en el passat; en concret, el doble que al començament de 2020; 2) les en-

trades de capital d'inversió de l'estranger, superiors a 24.000 milions d'USD, s'han canalitzat cap al mercat de renda variable nacional, i 3) aquest mercat és molt menys vulnerable a un escenari de reducció d'injeccions de liquiditat tapering) o a qualsevol perturbació externa, com reflecteix el fort augment en el volum de reserves de divises, de 300.000 milions d'USD fa 10 anys a 560.000 milions en l'actualitat. Aquesta important posició de reserves de divises del RBI ofereix al país una gran capacitat de defensa de la seva moneda i, al mateix temps, genera confiança en els inversors no residents. Aquesta fortlesa relativa dona mostres de persistència, com la situació favorable (superàvit) de la balança per compte corrent. L'Índia sembla comptar ara, a diferència del 2013, amb mecanismes suficients per a afrontar amb garanties una eventual fugida de capitals.

L'Índia continua sent, entre les grans

economies, la que més creix

La recuperació econòmica de l'Índia prossegueix a un ritme intens, amb un creixement interanual del PIB en el segon trimestre del 20% (el major entre les grans economies). Si bé és cert que respecte al trimestre anterior s'ha produït una contracció, els analistes coincideixen que el pitjor de la crisi pandèmica ja ha passat. Entre els factors que expliquen l'expansió hi ha alguns interns importants; com ara el consum, que torna a créixer amb força a unes taxes no vistes des del 2017. Fins i tot, el crèdit bancari ha tornat a augmentar (+7% interanual), la qual cosa reflecteix la confiança del sector en la futura marxa de l'economia. Pensem que el sector exterior també contribuirà a impulsar el creixement, com reflecteix la impressionant expansió de les exportacions, que en els primers nou mesos de l'any van créixer un 40% (respecte al mateix període de l'any passat).

La Llei Crea i Creix prescindeix de les finances operatives

Pere Brachfield
@PereBrachfield

Soci director de Brachfield & Asociados Abogados

El Govern espanyol va aprovar fa poques setmanes el Projecte de Llei de creació i creixement d'empreses, millor coneguda com Llei Crea i Creix. Aquest projecte de llei aprovat pel Consell de Ministres ja ha estat remès a les Corts Generals para la seva tramitació parlamentària. La norma és una de les principals reformes del Pla de recuperació, transformació i resiliència, adreçada a impulsar la creació d'empreses a Espanya i facilitar el seu creixement i expansió. La millora en el procés de creixement empresarial és essencial, segons l'evidència recent, per augmentar la productivitat, la qualitat dels llocs de treball i la internacionalització. Amb aquest objectiu, la futura llei pretén reduir i agilitzar els tràmits i condicions per a la constitució d'una societat de responsabilitat limitada a Espanya, fomentar el seu creixement a través de la millora regulatòria, generalitzar l'ús de la factura electrònica, establir mesures per lluitar contra la morositat en operacions comercials i impulsar el finançament alternatiu potenciant mecanismes com el crowdfunding, la inversió col·lectiva o el capital risc. El projecte de llei consta de 16 articles agrupats en sis capítols, set disposicions addicionals, cinc transitòries, una derogatòria i cinc finals.

El citat projecte legislatiu vol que la creació d'una empresa sigui més fàcil, més ràpid i més barat. Conseqüentment, el projecte de llei de creació i creixement d'empreses pretén facilitar la creació d'una empresa, en reduir el cost econòmic i simplificar els tràmits per a la seva constitució. Amb aquest objectiu, el projecte de llei estableix la possibilitat de constituir una societat de responsabilitat limitada amb un capital social d'un euro (enfrent de l'opció d'eliminar sense més el requeriment d'un mínim legal), eliminant el mínim legal de 3.000 euros establert fins el moment, permetent a les empreses utilitzar aquests recursos en usos alternatius. Aquest mesura per-

met a Espanya alinear-se amb gran part dels països del nostre entorn en els que no es requereix un capital mínim, afavorint d'aquesta manera l'emprenedoria. El projecte de llei exposa que, en la majoria dels països del nostre entorn en el que no es requereix un capital mínim, afavorint d'aquesta manera l'emprenedoria. El projecte de llei exposa que, en la majoria dels països no es requereixi un import mínim de capital per crear una societat de responsabilitat limitada, entre ells els Estats Units, Japó, Xina, Canadà, Índia, Mèxic, Rússia, Sud-àfrica o Regne Unit. Tampoc en 10 dels 27 Estats membres de la Unió Europea, entre ells, Irlanda i Països Baixos, i altres països amb una tradició llatina més similar a l'espanyola com França, Portugal i Itàlia. Així mateix, el projecte normatiu promou la constitució telemàtica d'empreses a través de la ventanilla única del Centro de Información y Redes de Creación de Empresas (CIRCE), que garanteix una reducció en els terminis per a la seva creació i un abaratiment de les despeses notariales i registrals. Ara bé, per a les societats de responsabilitat limitada amb un capital social inferior a 3.000 euros el projecte normatiu introdueix dues regles específiques amb el propòsit és el de salvaguardar l'interès dels creditors: la primera, que s'haurà de destinar a reserva legal almenys el 20% del benefici fins que la suma de la reserva legal i el capital social assoleixi l'import de 3.000 euros, i la segona, que en cas de liquidació, si el patrimoni de la societat fos insuficient per atendre el pagament de les obligacions socials, els socis respondran solidàriament de la diferència entre l'import de 3.000 euros i la xifra del capital subscrit.

D'una altra banda, el projecte de llei inclou mesures per avançar en la lluita contra la morositat en les operacions comercials, una de les causes que més incidència té en la liquiditat i rendibilitat de moltes empreses espanyoles, amb particular incidència en les pimes. Per això, s'estén l'obligació d'expedir i remetre factura electrònica en totes les relacions comercials entre empreses i autònoms, fet que garantirà una major traçabilitat i control de pagaments. Aquesta mesura, a més de reduir les despeses de transacció i suposar un avanç en la digitalització de l'operativa de les empreses,

permetrà obtenir informació fiable, sistemàtica i àgil dels terminis efectius de pagament, requisit imprescindible per reduir la morositat comercial. Així mateix, s'estableix que les empreses que no compleixin els terminis de pagament de màxim 60 dies establerts en la Llei de lluita contra la morositat (Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials) no podran accedir a una subvenció pública o ser entitat col·laboradora en la seva gestió. A més, es crearà en el termini de sis mesos un organisme denominat Observatori Estatal de la Morositat Privada, que farà un seguiment i anàlisi de les dades dels terminis de pagaments i promourà bones pràctiques per a la liquidació de les factures en les operacions B2B.

El projecte legislatiu inclou altres mesures per afavorir el creixement de les empreses i entre elles vol millorar l'eficiència del marc regulatori de les activitats econòmiques en simplificar la legislació existent, eliminar regulacions innecessàries i establir procediments més àgils. A més, modifica la Llei de mesures d'alliberament del comerç, ampliant el catàleg d'activitats econòmiques exemptes de llicència. S'incorporen al llistat de la normativa bàsica estatal les activitats que hagin estat considerades innòcues per al menys una comunitat autònoma. També habilita a la nova Conferència sectorial de millora regulatòria i clima de negocis per elaborar una nova ordenança tipus per a l'exercici d'activitats comercials minoristes i la possible adopció d'altres en col·laboració amb altres conferències sectorials. Així mateix, es modifica la Llei de garantia d'unitat de mercat per reforçar la cooperació entre les diferents administracions públiques i els mecanismes de protecció d'empreses i consumidors enfront de mesures que no respectin els principis de proporcionalitat, necessitat i eficàcia.

El Projecte de Llei Crea i Creix aspira a reforçar el finançament de les empreses -el que serà molt necessari si es permet constituir societats limitades amb només un euro de recursos propis- i incorpora mesures per millorar els instruments de finançament del creixement empresarial alternatives al finançament bancari, com el crowdfunding o finançament

participatiu, la inversió col·lectiva i el capital risc. En l'àmbit del crowdfunding, la futura Llei Crea i Creix vol adaptar la regulació nacional a la normativa europea, introduint més flexibilitat perquè aquestes plataformes prestin els seus serveis a Europa. A més, intenta reforçar la protecció dels inversors i permet la creació de vehicles per agrupar als inversors i així reduir despeses de gestió. Per ampliar l'univers de projectes empresarials elegibles s'eleva els llindars dels imports permessos per projecte finançat i per inversor. Igualment, el projecte normatiu aspira a impulsar la indústria del capital risc, ampliant el tipus d'empreses en les que poden invertir aquestes entitats, incloent empreses financeres amb un alt component tecnològic. Així mateix, el projecte legislatiu amplia les figures reconegudes per a fons tancats, incloent estructures d'amplia trajectòria en altres països del nostre entorn. Extracta de fons de deute que poden invertir en préstecs, factures o efectes comercials, contribuint i millorant el finançament empresarial de companyies que hagin vist deteriorada la seva estructura financera com a conseqüència de la pandèmia.

Val la pena destacar que, en la seva exposició de motius, el projecte de llei afirma que la creació d'empreses i el seu creixement tenen un paper fonamental en el procés de creixement econòmic i en l'augment de la productivitat aportant valor afegit a tots els sectors de l'economia. L'augment de la grandària empresarial i l'impuls a l'emprenedoria són assenyalats pels diferents estudis com un dels factors clau per incrementar el creixement potencial d'Espanya i reduir la intensitat de les fluctuacions cícliques, reforçant el teixit econòmic i social i la resiliència a llarg termini del país. En aquest context, el present projecte té per objecte millorar el clima de negocis, impulsar l'emprenedoria i fomentar l'augment de la grandària empresarial, així com el desplegament de xarxes de col·laboració i interacció.

Així mateix, l'exposició de motius diu que, dins d'aquest procés evolutiu, les dues fases més crítiques són el naixement i el creixement de les empreses. Una de les debilitats estructurals de l'economia espanyola està relacionada amb les despeses aparellats a la creació

de noves empreses i amb els obstacles i desincentius als que s'enfronten les petites i mitjanes empreses per créixer. Entre aquests obstacles per créixer es troben barreres regulatòries i administratives, errades en el mercat únic o l'existència de males pràctiques en el pagament a proveïdors. Aquestes últimes resulten particularment oneroses per a les petites i mitjanes empreses, que pateixen la pressió sobre la seva liquiditat i sobre la seva capacitat per a fer créixer el seu negoci. A més, assegura que els estudis acadèmics alerten del risc que suposa la falta de liquiditat per a les petites empreses: quant més petita és la seva estructura, més sensibles es mostren als problemes econòmics i financers, fet que les condemna, en molts casos a la seva desaparició. Una menor grandària es tradueix en menor capacitat per finançar-se i per resistir tensions de tresoreria; per tant, els efectes de la morositat es fan més evidents per a les petites empreses que per a les més grans. La incertesa que genera aquesta situació també condiona la seva capacitat de creixement i de general llocs de treball estables i de qualitat.

Malgrat tot, opino que l'opció de fixar l'import mínim legal en una quantia simbòlica d'un euro no és una bona idea des del punt de vista de les finances operatives ja que obliga a l'empresa a finançar-se exclusivament amb finançament aliena. Una regla fonamental de l'estructura financera de les empreses és que ha d'existir sempre un equilibri; les masses que formen el patrimoni net i el passiu exigible han de guardar una determinada proporcionalitat en funció a l'activitat i dimensió de l'empresa, fet que suposa una adequada relació entre finançament pròpia i aliena. A més, ha d'existir una adequada proporció entre els recursos aliens a curt i llarg termini en funció de l'operativa de l'empresa. Per tant, en el balanç les inversions d'immobilitzat han d'estar sempre finançades amb recursos permanents i mai amb recursos a curt termini. Convé recordar que perquè un empresa pugui dur a terme la seva activitat operativa és imprescindible comptar amb uns recursos propis suficients que li permetin finançar tot el seu actiu no corrent (actiu immobilitzat) i que li sobri suficient capital per tenir un fons de maniobra amb el qual pugui sufragar una part important del seu actiu corrent. Conseqüentment, perquè una empresa tingui una correcta estructura financera és necessari que existeixi un equilibri entre les inversions de l'actiu i el finançament del passiu. És a dir, ha d'existir una bona correlació entre les fons de finançament i les inversions de l'actiu de forma que no es puguin produir situacions de crisi per manca de finançament.

NFTs: art digital i cobertura del risc

Laura Nieto

Sòcia
Cases&Lacambra

Les noves formes de creació en el món digital s'expandeixen a una velocitat vertiginosa i la moda excèntrica dels NFTs està evolucionant cap a un model de negoci.

Fa relativament un any i mig que som conscients del potencial d'aquest nou nínxol de mercat innovador, atractiu i pràctic. Però es pot tokenitzar qualsevol cosa? Imaginació, perquè és possible. Alguns exemples els tenim en el món de l'art (per exemple, CryptoPunk), la música (Kings of Leon), el cinema (*The Matrix Resurrections*), l'esport (NBA Top Shot), fins i tot en GIFs (Nyan Cat), tuits o mems. D'alguna manera, els creadors han trobat la forma d'arribar a un públic que opta per l'exclusivitat, la digitalització i la immediatesa, on creadors, especuladors i col·leccionistes formen part d'aquest particular mercat, en part, per la seva inherent volatilitat.

Així, l'explosió del mercat dels NFTs, que va començar amb força a principis del 2021, ha fet augmentar la seva capitalització i incrementar el seu volum de negoci i, en alguns sectors, ha suposat un gran paradigma. És el cas del mercat de l'art digital, que no només es presenta com un canvi de format, sinó conceptual. Així, al març de l'any passat, la casa de subhastes Christie's va tancar un any històric amb 150 milions de dòlars en vendes de NFTs, sent l'obra digital de l'artista Beeple la més significativa, que va aconseguir 69 milions de dòlars, sent la tercera obra d'art més cara venuda per un artista viu.

Com qualsevol altra novetat disruptiva, l'aplicació dels NFTs al món de l'art planteja oportunitats i reptes jurídics nous. Els NFTs poden suposar un avantatge per la lluita contra la falsificació, mitjançant la tecnologia *blockchain* que permet acreditar l'autenticitat de l'obra, qüestió d'especial rellevància per a les cases de subhastes, museus o

col·leccionistes.

No obstant això, un dels punts de fricció més inquietants és amb els drets de propietat intel·lectual, ja que estem davant un actiu digital, una representació, i el més probable és que el comprador/adquirent desitgi explotar l'actiu, ja que la mera adquisició de la propietat no serà suficient i haurà d'assegurar

l'existència d'una llicència d'explotació d'aquests drets.

Davant aquest boom sense precedents, unit al fenomen *crypto trading*, no només ens plantejem què passa si perdem les claus privades del nostre *wallet* o ens les roben, o si som víctimes d'un ciberatac, sinó què passaria si a aquesta equació li afegim un *market-*

place, una casa de subhastes o un custodi de *wallets*. Existeixen, per tant, en el mercat solucions que cobreixin aquests riscos potencials? La resposta és sí, però amb matisos i certes limitacions.

Primer, la cobertura dels actius digitals és sui generis, i dependrà en certa manera de la tipologia de l'actiu, és a dir, el risc a cobrir pot variar en funció de si estem davant d'una criptomoneda o un NFT. En general, les cobertures es limitaran a tres categories: 1) propietat (no confondre amb la propietat intel·lectual); 2) ciberseguretat i delictes, i 3) danys físics o financers. Però a més, els reptes que les asseguradores tradicionals es plantegen a l'hora d'assegurar aquest tipus d'actius es resumeixen en la seva elevada volatilitat, un track record pràcticament inexistent, la ciberseguretat, i la nul·la o escassa regulació en la matèria, en funció de la jurisdicció. Però per fer-ho encara més complex, on es localitzaria el risc assegurat en un actiu digital?

Encara que existeixen en el mercat models de pòlisses dissenyades per a aquesta tipologia d'actius i els seus riscos inherents (per exemple, Lloyd's), aquesta incertesa en el sector tradicional assegurador està propiciant la utilització d'altres models de cobertura del risc.

D'una banda, la cobertura accessòria al servei de custòdia de *wallets* (per exemple, Coincover), on el ventall d'obligacions i responsabilitats del custodi és rellevant, però el servei limitat a la custòdia, i on la col·laboració amb el sector assegurador resulta necessària.

D'una altra banda, el model més disruptiu de la mà de les DeFi i els *smart contracts*, basat en plataformes *peer-to-peer* descentralitzades (per exemple, Nexus Mutual) on els participants cobreixen el risc en cadascun dels pools que integren la plataforma, encara que no exempt de ciberatacs.

En definitiva, els reptes jurídics que planteja l'ús dels NFTs en sectors tradicionals seran equivalents al seu impacte tecnològic. A dia d'avui, hi ha incògnites a l'hora d'assegurar els actius digitals, però mentre el mercat NFT es mantingui en auge i mogui aquestes xifres tan significatives, cobrir el risc serà imprescindible. Encara que alguns participants del sector de les assegurances tradicionals mostrin recel, els més pioners somien en aconseguir un tros del pastís i les plataformes descentralitzades en aconseguir adeptes, encara que amb una certa cautela. «Going once, going twice, sold!».

Consultori fiscal

Jaime Mesas

Aquesta setmana volem compartir amb els lectors la resposta de la Consulta del Departament de Tributs i de Fronteres (d'ara en endavant, DTF) número CV0215-2021 del 10 de setembre del 2021, en relació amb la deducció de la quota de tributació per a noves inversions fetes a Andorra d'actius fixos afectes a l'activitat empresarial.

L'objecte social de la consultant és l'explotació d'una estació de servei de carburant.

L'òrgan d'administració de la societat va decidir realitzar una inversió

important a l'estació de servei, consistent en la instal·lació d'una nova façana i d'una nova coberta de l'edifici. L'obra consta de quatre fases: (i) ampliació i instal·lació d'una nova coberta de l'edifici; (ii) construcció del nou perfil i estructura de la façana frontal; (iii) instal·lació del nou revestiment de la façana principal i revestiment de la façana posterior, i (iv) instal·lació de nous rètols lluminosos.

En relació amb la qüestió referent a la deducció per noves inversions fetes a Andorra d'actius fixos, el Decret legislatiu del 5-6-2019 de publicació del Text Refós de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'Impost sobre Societats, a l'article 44.1.b, preveu el següent:

«Article 44. Deducció per creació

de llocs de treball i per inversions

1. Els obligats tributaris poden minorar de la quota de tributació les quantitats següents:

[...]

b) El resultat d'aplicar el 5 per cent a l'import de les noves inversions fetes a Andorra d'actius fixos afectes a l'activitat empresarial. Aquests actius s'han de mantenir durant un mínim de cinc anys des del moment en què s'adquireixin. En el cas que no es compleixi amb el manteniment de les inversions durant el període mínim de cinc anys, l'obligat tributari ha d'ingressar l'import de la deducció aplicada, juntament amb els interessos de demora. No obstant, per determinar aquesta deducció no es tindrà en compte la part del preu d'adquisició dels actius que correspongui a una subvenció atorgada per una institució pública.

[...]

D'altra banda, el Decret del 14-5-2019 pel qual s'aprova el Reglament de l'Impost sobre Societats, a l'article 32.5, disposa el següent:

«Article 32. Deducció per creació de llocs de treball i per inversions

[...]

5. En el cas d'aplicar la deducció per noves inversions fetes a Andorra d'actius fixos afectes a l'activitat empresarial, l'obligat tributari ha d'informar en la memòria del detall de les inversions esmentades i del seu manteniment en els termes que estableix la Llei de l'impost. En el cas que no es compleixi el manteniment de les inversions durant el període mínim de cinc anys, l'obligat tributari ha d'ingressar l'import de la deducció aplicada, juntament amb els interessos de demora.

[...]

El DTF conclou que per avaluar si a les inversions efectuades per instal·lar una façana i una coberta de l'edifici és aplicable la deducció per noves inversions fetes a Andorra d'actius fixos, s'ha de considerar l'exposició de motius de la Llei 17/2011, de l'1 de desembre, que va modificar la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'Impost sobre Societats.

Aquesta exposició de motius expressa que l'objectiu d'aquest incentiu és potenciar el creixement del teixit empresarial de les empreses andorranes. D'acord amb aquest plantejament, considerant que es tracta de millores, ampliacions o grans reparacions sobre actius que ja constaven prèviament en el patrimoni empresarial de la consultant, en el cas en qüestió no s'observa cap increment del teixit empresarial.

En conseqüència, a l'efecte d'aplicar aquesta deducció, encara que els costos de les grans reparacions o les revisions importants efectuades sobre elements patrimonials s'hagin d'identificar i comptabilitzar com a components separats, no es podran considerar com a noves inversions a l'efecte d'aquesta deducció.

D'altra banda, en el contingut dels antecedents i les circumstàncies exposats en la consulta no s'identifica de forma clara i diferenciada cap inversió en elements patrimonials que per les seves característiques pugui ser susceptible que s'hi aplica qui la deducció.

La inflació continuarà durant el primer semestre del 2022

Després que l'IPC del 2021 hagi quedat fixat en el 3,3%, una xifra per sobre de les previsions que es marcava el Govern (+1,4%), el ministre portaveu, Eric Jover, ha confirmat que, malgrat la dificultat de preveure els comportaments de la inflació, es preveu un augment sostingut dels preus al llarg del primer semestre del 2022, tot i que «durant el segon semestre semblaria que les pressions inflacionistes baixarien».

És evident, per tant, que aquest tancament del 2021 «tindrà un impacte» i una «repercussió directa» sobre les despeses del Govern en diferents àmbits com poden ser els salaris dels treballadors públics com els contractes «que estan indexats a l'IPC». Tot i això, l'executiu assegura que «és assumible amb la flexibilitat dels comptes de l'Estat».

Jover ha detallat que el 3,3% de l'IPC del 2021 ve marcat, principalment, pels sectors del transport, que ha patit un increment del 8,3%, del vestit i el calçat (+5,6%) i de la restauració (+3,3%). També ho ha volgut comparar amb els països veïns fent referència a les dades avançades, que mostren com França situa l'IPC en el +2,8% i Espanya en el +6,7%. La política d'estabilització dels preus de l'elec-

tricitat ha estat l'element clau, segons Jover, per no haver tancat l'any amb una xifra similar a la de l'Estat espanyol.

Lligat a l'IPC, el ministre portaveu

ha anunciat que el salari mínim seguirà la mateixa tendència a l'alça i, per tant, a partir d'aquest mes de gener s'incrementarà també en un 3,3%, arribant fins als 1.157,87 euros aquest

any. A més, el projecte de llei de pressupost que actualment es troba a tràmit parlamentari també preveu un increment del mateix percentatge en el salari dels treballadors públics.

Andorran Banking col·labora per sisè any consecutiu amb Unicef

Andorran Banking ha lliurat 6.000 euros al Comitè Nacional d'Andorra per l'Unicef per col·laborar amb el programa de subministraments 'Inspired Gifts, Regals que salven vides', adreçat a pal·liar les necessitats dels infants més vulnerables.

La campanya, en la qual Andorran Banking participa per sisè any consecutiu, té com a objectiu la compra de productes tangibles, regals que canvien vides per ser distribuïts a comunitats arreu del món. Aquest any ha escollit afavorir la potabilització de l'aigua, la sanitat, i facilitar l'accés a l'educació per a tots els infants.

Aquesta donació permetrà enviar 25 kits de 10.000 pastilles potabilitzadores, 25 kits familiars d'aigua, 100 mantes, 6 'escola en una maleta', 1 tenda de campanya, 20 kits de primers auxilis i 20 kits de reanimació per a nadons.

La col·laboració s'emmarca en la voluntat d'Andorran Banking d'afavorir i garantir que entitats i organitzacions que treballen en projectes humanitaris puguin desenvolupar la seva tasca. En aquest sentit, cal recordar que Andorran Banking promou i participa en diversos projectes de col·laboració amb diferents organitzacions que afavoreixen a la societat en general i els sectors més desfavorits.

Entra en vigor el conveni per evitar la doble imposició entre Andorra i San Marino

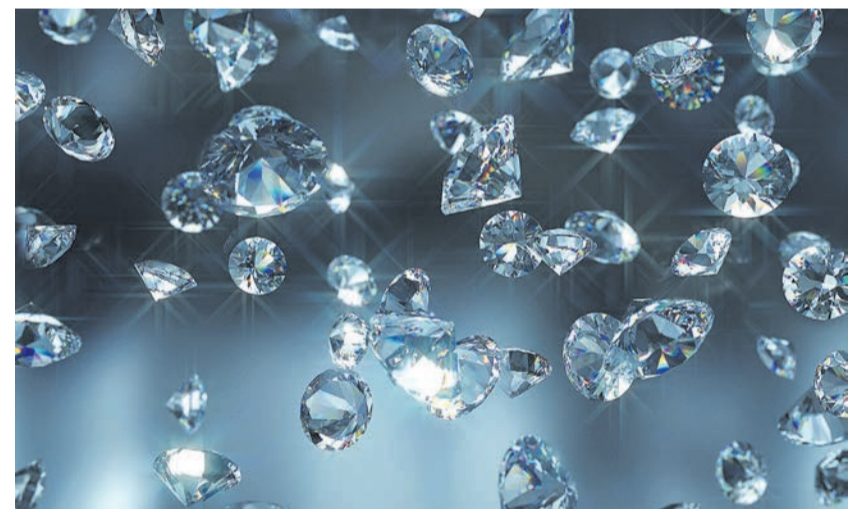
El Govern informa que amb l'entrada del 2022, i des del passat 1 de gener, ha entrat en vigor el conveni entre Andorra i San Marino per evitar les dobles imposicions i prevenir l'evasió i el frau fiscals (CDI) en matèria d'impostos sobre la renda. Prèviament, el 31 de desembre, el Principat va notificar a la contrapart sanmarinesa l'acompliment dels procediments establerts en la seva legislació interna necessaris per a la seva entrada en vigor, mitjançant el dipòsit de l'instrument de ratificació del conveni esmentat.

El CDI amb San Marino, que va ser signat el 24 de maig de 2021 pel ministre de Finances, Eric Jover, en el marc de la visita oficial del cap de Govern, ha de permetre impulsar les relacions comercials entre els dos petits estats. Unes relacions que s'han enfortit durant els darrers anys, sobretot en el marc de les negociacions amb la Unió Europea per a la conclusió d'un acord d'associació, ja que tots dos països negocien junts, també amb Mònaco.

Així mateix, al passat maig, també es

va signar un conveni d'amistat i cooperació amb l'objectiu d'estrenger els vincles en àmbits com el turisme, la innovació o l'educació, entre d'altres, i un protocol sobre aspectes sanitaris que facilitarà la cooperació en situacions com l'actual crisi sanitària.

Amb l'entrada en vigor d'aquest CDI, Andorra ja disposa d'una xarxa de nou CDI signats amb països com Espanya, França, Luxemburg, Liechtenstein, Portugal, els Emirats Àrabs Units, Malta i Xipre.

Invertir el teu capital en or i diamants?

L'or i els diamants són el que s'anomena 'un valor refugi' per als inversors. Quan els mercats o les borses cauen, normalment puja el valor de l'or i dels diamants, i són productes ideals per compensar les carteres d'inversió. A Andorra, l'únic despatx majorista que es dedica íntegrament als diamants i a l'or d'inversió a nivell financer és la Companyia Internacional del Brillant.

El seu fundador i director, Manel Castillo, creu que els avantatges d'invertir en aquests minerals són: «Si ho mires a nivell d'inversió, has de comptar que la fiscalitat de l'or és baixa, inexistente, aquí a Andorra no tenim ni plusvàlua, no paguem ni a la compra ni a la venda, i no té cap tipus de part impositiva, el règim especial de l'or et dona facultat per poder vendre i comprar i tenir una part del teu patrimoni resguardat de qualsevol tipus d'imprevist que puguis tenir a la teva vida».

El preu de l'or d'inversió s'estableix al London Gold Fixing, un organisme del Regne Unit format per una quinzena d'entitats financeres que regulen l'oferta i la demanda d'aquest mineral, mentre que la compravenda de diamants d'inversió es duu a terme a Bèlgica, a la ciutat d'Anvers, on l'organisme Rapaport Diamond Report regula el preu a nivell internacional entre les principals borses del món.

El 80% dels diamants de tot el món passen per la borsa de diamants d'Anvers i disposen d'un certificat que avala la seva traçabilitat. Segons assegura la Companyia Internacional del Brillant, «tot el producte que entra a Andorra o que nosaltres venem a nivell internacional està regulat en tot el seu procés».

COUNCIL OF MINISTERS

Jover calls Lopez a «populist» for his housing statements

Minister Spokesman doubts that the PS has realistic proposals, beyond «big announcements and criticism»

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY
@PeriodicAND

Yesterday, Minister of Education Eric Jover accused the president of the Social Democratic Party (PS), Pere López, of being a «populist» for his statements on the housing crisis. On Tuesday, López appeared at a press conference to describe the policies promoted by the government as «disastrous», stating that «we are governed by the families of the great real estates», in reference to the presidents of the parliamentary groups of the majority. The Social Democrat leader also said that in the last three years the Executive has been «speculating [...] instead of thinking about the social majority in the country asking for a rent that suits the needs of everyone». Statements that for Jover are part of an «extremely populist campaign», although he challenged López to debate it in the General Council and see «how he dresses», as in his opinion beyond big announcements and criticism there are no realistic proposals.

In the same appearance of the PS, the secretary of organization, Pere Baró, also considered that the management of the Government in the matter of house is «ultraliberal», considering that the taxes have been reduced without any commitment with the lower rental prices. In this sense, the Minister Spokesman defended himself, pointing out that «we are trying to be pragmatic and carry out programs» that help to solve a problem that is «very important and that concerns and worries us».

It should be noted that on Monday the Social Democrats also pro-

▶▶ Aerial view of the central valley.

The latest survey by the Observatory showed that concern for rent had soared by 47%

posed an investment of 45 million euros, 33 of which would come from budget items and 11 from the empty housing tax, for the creation of more than 400 publicly owned social flats over the next four years in order to «reverse current policies» and «respond to a problem as sensitive as this,» according to Baró. The same party believes that the measure «would be a solution for more than 350 family units in the country while causing a drop in rental prices of between 5% and 10%».

Finally, it should be remembered that the price of housing, especially rent, is one of the main concerns of citizens, according to the latest survey by the Observatory of Andorra Research and Innovation. In fact, this concern skyrocketed by 47% compared to the latest study - focusing mainly on the pandemic and its economic and social consequences - with the population aged 18 to 29, of Portuguese and Andorran nationality, and with unskilled professions the most anxious about it. ≡

The government has confirmed that inflation will continue to rise

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

After the 2021 CPI has been set at 3.3%, a figure above the Government's forecast (+ 1.4%), the Minister of Spokesperson, Eric Jover, confirmed yesterday that, despite the difficulty of predicting inflationary behavior is estimated to be a sustained increase in prices over the first half of 2022, although «during the second half it seems that pressures will fall». It is clear, therefore, that this 2021 closure «will have

With the rise in the CPI on minimum wage is rising now up to 1,157.87 euros

an impact» and a «direct impact» on government spending in various areas, such as the wages of public workers or indexed contracts. However, the Executive states that «it is acceptable with the flexibility of state accounts.»

Jover explained that 3.3% of the CPI for 2021 is mainly marked by the transport, clothing and footwear (+ 5.6%) and catering (+ 3.3%) sectors. With this increase, the minimum interprofessional wage becomes 1,157.87 euros per month. ≡

Mobility during Christmas falls 18%

Andorra registered the entry of 201,000 vehicles during the Christmas festivities. Of these, 138,000 did so along the Runer River border, while 64,000 entered the country on the French side. As confirmed yesterday by the Minister of Spokesperson, Eric Jover, these data represent a decrease of up to 18% compared to 2019-2020, a season that according to the Government was the best since these data are recorded. For this reason he noted that with respect to the 2018-2019 season, which was «more similar», there is an increase of 12%.

Andorra presides Electoral Group I

Andorra is chairing Unesco's Electoral Group I this year. The Principality has never chaired this group since it joined the United Nations in 1993, and is now taking over for the first time. In fact, the first meeting will take place today. Electoral Group I is a group that manages the issues related to the elections of the Member States in the different organs of Unesco. It is also responsible for coordinating positions on political issues, centralizing Secretariat messages, and may even develop strategies.

Calendar for training courses

Yesterday, the Council of Ministers approved the Decree on the calendar of professional training courses in industrial safety, energy and the environment for the year 2022. The trainings are promoted with the collaboration and involvement of the Ministries of the Presidency, Economy and Business and Environment, Agriculture and Sustainability, the Association of Electricity, Plumbing and Air Conditioning Companies of Andorra (Adelca) and the Official College of Engineers of Andorra (COEA). Registration can be done in the Forest building, on the Obac road in the capital.

Five new bachelors in music

The government approved yesterday the creation of five titles related to music: bachelor in music composition, bachelor in music direction, bachelor in music performance, bachelor in musicology and bachelor in music pedagogy. These studies were created at the suggestion of Humanium International University. The qualifications are national in nature and are structured on the basis of the cycles established within the framework of the European Higher Education Area (EHEA), and referenced in the Andorran Framework for Higher Education Qualifications.

Out of school returns

The Executive gave the green light yesterday to re-allow the activities and outings of younger students outside schools, given that «classes and canteens work in groups of coexistence,» in the words of Minister Spokesman Eric Jover. It should be remembered that, until now, outings were restricted to sports or cultural activities, as this measure was taken to curb the incidence of covid-19 in classrooms, which just before the Christmas holidays especially affected the primary education courses.

ART

Cultura amplia el suport a la creació amb Faber

El ministeri ha obert una convocatòria per fer una estada a Olot

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY
@PeriodicAND

El Departament de Promoció Cultural del Ministeri de Cultura i Esports va presentar ahir al matí diverses iniciatives per seguir motivant els projectes de creació artística al país i incentivar les sinergies entre els diversos actors implicats del sector. Així, s'ha presentat el calendari d'artistes internacionals que acollirà la residència Faber Andorra aquest 2022, s'ha obert la convocatòria especial per a creadors i investigadors d'Andorra que vulguin fer estada a la Faber d'Olot, i també s'ha reprès la reobertura als artistes del país perquè puguin utilitzar els Tallers d'art ubicats a la Massana.

Tal com va explicar la directora de Promoció Cultural, Montserrat Planelles, durant la roda de premsa per presentar les diverses novetats, la voluntat és «donar el màxim d'eines possibles als artistes del país perquè puguin desenvolupar el seu talent».

►► Un moment de la roda de premsa d'ahir al matí.

La compareixença també va comptar amb la participació de la responsable de Faber Andorra, Meritxell Blanco, i amb la responsable de creació de l'Institut Ramon Llull, Maria Lladó.

Durant el 2022 faran estada a la residència Faber Andorra, ubicada a la Massana, un total de 10

creadors de l'àmbit de la cultura. Blanco va recordar que les instal·lacions permeten acollir creadors i professionals de diversos àmbits –des d'escriptors a científics, passant per traductors i musicòlegs– que volen aprofitar l'oportunitat i la infraestructura per desenvolupar el seu projecte. ≡

ANIVERSARI

COMÚ D'ANDORRA LA VELLA/TONY LARA

►► L'exposició de '30 anys a l'Aula de teatre' d'Andorra la Vella.

L'Aula de teatre de la capital celebra 30 anys de trajectòria

Més de 800 alumnes al llarg de tres dècades han assistit al centre d'arts

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

L'Aula de teatre d'Andorra la Vella està de celebració. Aquest 2022 es compleixen 30 anys de la seva fundació, quan el Comú d'Andorra la Vella va posar en marxa el primer projecte formatiu d'arts escèniques del país amb l'objectiu d'apropar el teatre i una nova oferta cultural als joves.

En aquestes tres dècades han passat per l'Aula de teatre uns 800 alumnes i s'han presentat 110 muntatges, unes xifres que el con-

seller de Cultura i Promoció Turística, Miquel Canturri, va qualificar de molt importants i que generen satisfacció «per la feina ben feta». El conseller va presentar ahir, juntament amb la responsable de l'Aula de Teatre i Dansa del comú, Raquel López, els actes que es duran a terme al llarg d'aquest 2022 per celebrar l'efemèride i, alhora, retre homenatge a totes aquelles persones que han fet possible el projecte.

Un dels actes centrals d'aquest aniversari va tenir lloc ahir a la tarda, amb la inauguració de l'exposició *30 anys de l'Aula de teatre*, una mostra que es pot visitar fins al 15 de febrer al vestíbul del Centre cultural La Llacuna i que recull l'activitat del centre. ≡

Attic

REAL ESTATE

DÚPLEX AMB TERRASSA A LA PARRÒQUIA D'ORDINO: **395.000€**

3
2
1
135 M2

PIS GRAN I FAMILIAR d'ALT STANDING A ANDORRA LA VELLA: **990.000€**

3
3
2
150 M2

ALPINA
immobiliària
T. 00376 825428

Gestió de lloguers, compra i venda de finques
Administració de comunitats de propietaris
Consulti'ns sense cap compromís,
també pot contactar-nos
mitjançant la nostra pàgina web
www.alpinaimmobiliaria.com

ANDORRA LA VELLA, ELS MARGINETS
Pis de 4 dormitoris, sense mobles amb plaça de
garatge i traster **1000 euros**

ANDORRA LA VELLA, CIUTAT DE VALLS
Pis de 2 dormitoris, sense mobles reformat **650 euros**

ESCALDES-ZONA HOSPITAL
Pis de 3 dormitoris, sense mobles **1000 euros**
Plaça per cotxe petit **55 euros**

diversos

 INSTAL-FRED

Cuinem...?

Últim en tecnologia. Treballa de manera més rentable al mateix temps que augmenta la qualitat i incrementa els seus beneficis.

- Combinació de calor i vapor en un sol equip
- Menjar molt més sa, ideal per a una nutrició saludable
- Els aliments es cuinen delicadament
- Es conserven lles propietats dels aliments

RATIONAL

INSTAL-FRED

Av. Fiter i Rossell 107, AD700 Escaldes-Engordany (Principat d'Andorra)

☎ (376) 864 667 ☎ (376) 327 868 ✉ instal-fred@andorra.ad

pikolin

EL MILLOR DESCANS

¡AL MILLOR PREU!

mobiliari
Dugar
mobiliari
Dugar

Distribuidor oficial

Tel. 821645 - Fax. 821987
dugarbotiga@andorra.ad
Av. Tarragona, 71 Andorra la Vella

mobiliari
Dugar
mobiliari
Dugar

Distribuidor oficial

motor

contacta'ns al
 616 846

TOYOTA MOTORS ANDORRA

Av. Fiter i Rosell 4 AD700 Escaldes-Engordany
 info@motorsandorra.com

TOYOTA

FORMACIONS GENER I FEBRER

DC 19 DE GENER
 DE 9H A 13H

CERTIFICAT DE
 MANIPULADOR
 D'ALIMENTS

DM 1 I DC 2
 DE FEBRER
 DE 9H A 13H30

GESTIÓ I
 CONTROL DE LES
 INSTAL·LACIONS
 DE RISC DE
 PROLIFERACIÓ
 DE LA LEGIONEL·LA

DJ 17 DE FEBRER
 DE 9H A 13H

CERTIFICAT DE
 MANIPULADOR
 D'ALIMENTS

INSCRIPCIONS A: WWW.ALTIMIRAMBITECNIA.COM 80 35 80 @ ADMINISTRACIO@ALTIMIRAMBITECNIA.COM

ORDINO

Fleca Font Ordino
Selecciona

FORNER
PER A FEINA FIXA

Requisits

- Nacionalitat Andorrana o bé permís de Residència i Treball en vigor
- Experiència

Interessats enviar cv a elenaflecafont@gmail.com

ORDINO

Fleca Font Ordino
Selecciona

ADMINISTRATIU/VA - AUXILIAR COMPTABLE
PER A FEINA FIXA

Requisits

- Nacionalitat Andorrana o bé permís de Residència i Treball en vigor
- Experiència

Interessats enviar cv a elenaflecafont@gmail.com

Es busca per al ram de la construcció

Oficials de 1a i de 2a

Interessats enviar correu a rrhh@msgrup.ad

Empresa referent, selecciona personal de seguretat per al nostre departament del Pas de la Casa. Per entrevista, contactar per telèfon al número 802200.

VALLSEGUR
SERVEIS ANDORRANS DE SEGURETAT

Cerca personal pel departament tècnic:

- TÈCNIC EN EXTINTORS
- TÈCNIC AJUDANT

Ofereix:

- Jornada laboral completa
- Sou a determinar segons experiència

Enviar currículum a: vallsegur@andorra.ad

Jedy Serveis
Proveïm personal qualificat, comptem amb tu!

Estem amb tu en tots els imprevistos del dia a dia!

Neteja, reparacions, manteniment, cura de gent gran, animació infantil, cura dels petits i molt més

Demaneu pressupost sense compromís!

  38 38 98 Jedyserveis@gmail.com

SELECCIONA

REPARTIDOR	FORNER
-------------------	---------------

Interessats truqueu al telèfon 824957
fornelies@me.com

Alta joieria precisa dependenta

Imprescindible idioma francès

Interessades enviar cv al mail:
cellini@andorra.ad

O contactar al tel:
+376 803 585

Esports

Pàgines 14 i 15

MUNTANYA ▶ CAMPIONAT

Il·lusió i ganes

Els representants de la FAM estan preparats per afrontar la prova 'de casa' inclosa en el circuit de Copa del Món

DAVID SANSALONI
ESCALDES-ENGORDANY

@DavidSG26

L'equip de la Federació Andorrana de Muntanyisme (FAM), tècnics, staff i corredors, ja estan preparats per afrontar aquest cap de setmana la Comapedrosa World Cup. Un cop més, Andorra es convertirà en l'epicentre mundial de l'esquí de muntanya en acollir la segona parada del calendari internacional de l'ISMF d'aquesta temporada. En aquesta 12a edició es disputaran dues proves: la Individual Race (dissabte) amb sortida i arribada al Xalet Igloo d'Arinsal i amb pujades i baixades pel Parc Natural de les Valls del Comapedrosa; i la Vertical Race (diumenge), en el circuit habitual per la pista de les Marrades i amb arribada al Xalet Igloo.

La federació estarà representada per vuit dels nou atletes de l'equip nacional 2021-2022, sent David Albós, David Pérez, Sergi Casabella i Andrea Sinfreu els corredors que estaran en la sortida d'ambdues proves en categoria sènior, mentre que Gerber Martín competirà en la prova de dissabte, i Marcel Prat i Adrià Bartumeu en la del diumenge. Pel que fa a la categoria sub-20, Oriol Olm, serà el representant tricolor, que també disputarà ambdues curses.

Al capdavant de l'expedició, la FAM comptarà amb els tècnics Xavier Capdevila i Guillem Campeny, i aquest últim va ser qui va explicar, en declaracions a EL PERIÒDIC, que «avui [ahir], hem estat veient una mica el recorregut, ja que fins a l'últim dia tens aquesta incertesa de si es podran fer tots els traçats o no. La meteorologia és bona, diumenge tindrem sol, i l'únic handicap és que no es podrà pujar fins al cim del Comapedrosa». Campeny també va voler recalcar la importància de la cita, i

▶ Part de l'equip nacional, en la presentació a Grau Roig el passat desembre.

els representants

1. David Albós (Individual -Vertical)	5. Oriol Olm (Individual -Vertical)
2. David Pérez (Individual -Vertical)	6. Gerber Martín (Individual)
3. Sergi Casabella (Individual -Vertical)	7. Marcel Prat (Vertical)
4. Andrea Sinfreu (Individual -Vertical)	8. Adrià Bartumeu (Vertical)

és que «continuem formant part del circuit de Copa del Món, i els millors corredors estaran aquest cap de setmana a Andorra», mentre afegia que «l'equip està molt motivat. Córrer a casa sempre és un al·licient, i que et fa treure el millor de tu mateix».

GUILLEM CAMPENY
TÈCNIC DE LA FAM

«Continuem formant part del circuit de Copa del Món, i els millors corredors estaran aquest cap de setmana a Andorra»

«L'equip està molt motivat. Córrer a casa sempre és un al·licient, i que et fa treure el millor de tu mateix»

L'esquí de muntanya andorrà es troba en plena transició, tenint en compte que corredors sènior com Xavier Areny o Carles Serra van abandonar l'equip nacional, que ara compta amb un total quatre corredors sènior, quatre sub-23 i un sub-20. «Els més joves estan treballant per a aconseguir aquest nivell de Copa del Món, però encara queda molta feina per fer», va dir Campeny.

SEBASTIÀ, 'OUT' PER COVID-19/La que no podrà estar present en aquesta cita és Laia Sebastià. «Sortir del covid-19, que ha passat amb símptomes, i al dia següent anar a fer una Copa del Món, és impensable», va dir el tècnic, mentre afegia que «hauria pogut assolir un gran resultat, ja que portava molt de temps preparant-se, i psicològicament molt dur. No obstant això, ella sap que la temporada és llarga, queden moltes curses, i ara és moment de fer una recuperació progressiva i de segur que d'aquí a algunes setmanes estarà al 100%». ≡

FUTBOL ▶ MERCAT

El València Mestalla posa l'ull sobre el davanter Rubén Enri

El filial 'che' veu en el català el 9 ideal que busca l'entrenador, Miguel Ángel Angulo

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

El València Mestalla, filial del conjunt che militant en la Primera Divisió espanyola, s'ha fixat en el davanter tricolor Rubén Enri per reforçar el seu atac. Segons mitjans valencians, el Mestalla fa setmanes que treballa en reforçar les posicions ofensives, específicament l'extrem esquerre i el davanter, i Enri, el qual ja va voler el club en altres ocasions, és

un dels candidats preferits pel tècnic, Miguel Ángel Angulo. El tricolor no està gaudint de molts minuts en la Primera RFEF Footters, i el València Mestalla li ha plantejat una cessió fins a final de temporada «que el jugador no veu amb mals ulls, però falta la resposta de l'FC Andorra», segons publiquen els mitjans locals. No obstant això, el català és un dels jugadors més valorats per la secretaria tècnica tricolor, ja que es va acon-

seguir, primer, la seva cessió, i tot i registrar una temporada discreta a causa de les lesions, se'l va fitxar en propietat per a les pròximes tres temporades, procedent de la UD Almería. Amb una dura competència al davant, amb Carlos Martínez i Manu Nieto, al davanter li està costant fer-se amb la confiança de Sarabia, i els seus dos gols en 18 jornades i la falta de minuts podrien desembocar en la decisió d'abandonar el Principat. ≡

▶ Enri celebra un dels seus gols amb l'FC Andorra aquesta temporada.

@FCANDORRA

ESQUÍ ► COPA D'EUROPA

Moreno registra el seu millor resultat en descens

L'andorrana assoleix la 13a posició, superant la 19a de Val di Fassa al desembre

@PHOTOEVENEMENT.GILLESBARON

► Moreno al descens de la Copa d'Europa d'Orcières-Merlette (França).

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY
@PeriodicAND

La primera de les curses de descens de la Copa d'Europa d'Orcières-Merlette (França) es va fer esperar, però finalment ahir es va poder disputar, per a l'alegria de l'esquí andorrà. Cande Moreno va aconseguir el seu millor resultat de sempre en la disciplina, millorant les puntuacions que havia assolit aquesta temporada, quan a Val di Fassa, al mes de desembre, va ser 37^a i 19^a, posició.

La de la Federació Andorrana d'Esquí (FAE) va ser 13a al descens d'ahir, amb un temps de 1.26.23, a 1.78 de la guanyadora, que va ser la suïssa Juliana Suter, amb 1.24.45. Així mateix, Moreno va marcar a la cursa 46.03 punts, els quals milloren els seus actuals 50.33, i amb aquest resultat, l'andorrana suma 20 punts de Copa d'Europa, que juntament amb els 12 que va assolir a Val di Fassa fan un total de 32 en la general de la Copa d'Europa de descens, on se situa en la 20a posició.

«He fet el meu millor resultat de descens en Copa d'Europa, i estic molt motivada de veure que estic progressant», va declarar More-

CANDE MORENO
ESQUIADORA

«He fet el meu millor resultat de descens en Copa d'Europa, i estic molt motivada de veure que estic progressant»

no en acabar la jornada, mentre afegia que «penso que la baixada d'avui no ha sigut perfecta, i això m'anima molt per donar-ho tot demà, corregir aquests petits errors, i qui sap si, potser, fer un millor resultat».

D'altra banda, Xavi Cornella va ser 33è al gegant FIS de Kronplatz, mentre que Íria Medina, Jordina Caminal i Jèssica Núñez van ser 23a, 43a i 44a respectivament a la mateixa estació, i avui seguiran competint. ≡

MOTOR ► COMPETICIÓ

@HORACIOCABILLA

► Llobera amb el bogey.

Martí-Llobera abandonen el Dakar a falta d'una etapa

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

La dupla formada per Mercè Martí i l'andorrana Margot Llobera va haver de posar punt final al Dakar 2022 a falta d'una etapa per a finalitzar. En el transcurs de la 10a data, les d'FN Speed Team van patir un accident en topar amb una pedra en la sortida d'una duna, fent bolcar el bogey i fent malbé l'estructura del mateix vehicle. Tot i la feina de l'equip mecànic, una inspecció de la FIA va determinar que, per seguretat, el millor era no prendre part de les dues darreres proves de la competició. «És una llàstima perquè ho havíem fet molt bé fins al moment, però ens quedem amb aquesta experiència única d'haver lluitat pels nostres somnis», va declarar Martí en la tarda d'ahir. ≡

breus

El MoraBanc reconeix la tasca 'anti-covid'

PANDÈMIA ► El MoraBanc farà un reconeixement, en el descans del partit de diumenge, als serveis, entitats i departaments que lluiten diàriament contra la pandèmia: Creu Roja, SAAS, Servei d'urgències mèdiques (SUM), Farmàcia, Atenció Primària, Oficina Covid i Protecció Civil.

Encamp acull la selecció xilena d'esquí

PARALÍMPIC ► La selecció xilena d'esquí paralímpic ha escollit Encamp per preparar-se per als Jocs d'Hivern de Pequín 2022. Aquesta setmana han arribat a la parròquia, on estaran durant els mesos de gener i febrer, fins que marxin per participar en la competició olímpica que tindrà lloc al març vinent.

Sunderland deixa sentenciat el Dakar

MOTOR ► El resident Sam Sunderland va sentenciar, pràcticament, el Dakar 2022 després de la penúltima etapa. El britànic afronta el recorregut d'avui amb uns set minuts de renda sobre Quintanilla i Walkner, que es disputaran la segona plaça del podi en l'última jornada.

DIUMENGE 16/01/22
A LES 17:30h

BASKONIA

MORABANC

Andorra

La nostra recomanació

DELICIOSO

França, segle XVIII. En les albors de la Revolució Francesa, el prestigi d'una casa noble depèn sobre tot de la qualitat de la taula. Quan el talentós cuiner Manceron és despetxat pel Duc de Chamfort perd el gust per cuinar i decideix tornar a casa, al camp. Allà coneix la misteriosa Louise, que li torna la passió per la cuina.

www. Vegeu el vídeo promocional d'aquesta pel·lícula al codi QR

PEL·LÍCULES

Cinemes Illa Carlemany

Av. Carlemany, 70. Escaldes-Engordany. Tel.: 892 040.

Venda d'entrades anticipades.

DELICIOSO	17.45	20.00 vose	22.30
THE KING'S MAN		19.45	22.30
SPIDER-MAN: NO WAY HOME	17.30	19.00	22.15
MAMÁ O PAPÁ	18.15		
WEST SIDE STORY			21.30
CANTA 2!	17.30	18.30	
MATRIX RESURRECTIONS		20.30 vose	22.00

★ Dolenta ★★ Regular ★★★ Interessant ★★★★ Bona ★★★★★ Obra mestra

www.andorraprincipat.com
Tot sobre el Principat d'Andorra

▶ WEST SIDE STORY

Musical clàssic modern revisat per Steven Spielberg. Explica la història de les rivalitats i dels amors juvenils del Nova York del 1957, amb una banda sonora espectacular.

▶ MATRIX RESURRECTIONS

Neo viu una vida normal i corrent a San Francisco mentre el seu terapeuta li prescriu pastilles blaves. Fins que Morfeo li ofereix la pastilla vermella i torna a obrir la seva men al món de Matrix.

▶ SPIDER-MAN NO WAY HOME

Spider-Man, és desenmascarat i no és capaç de separar la seva vida noral dels riscos que comporta ser un Super Heroi. Quan demana ajuda a Doctor Strange, els riscos passen a ser encara més perillosos obligant-li a descobrir el que realment significa ser Spider-Man.

▶ MAMA O PAPA

Flora i Victor són els pares que tot nen voldria tenir: moderns, divertits i afectuosos. Tot i això, tot es torça el dia que decideixen divorciar-se i apareix l'oportunitat laboral amb què porten somiant tota la vida.

▶ THE KING'S MAN

Lluita a contrarellotge d'un home per aturar un grup dels pitjors malvats i ments criminals del món, que planegen desfermar una guerra per fer-se rics i matar milions de persones.

AGENDA CULTURAL

MÉS INFORMACIÓ A WWW.AGENDA.AD

▶ MÚSICA ▶ LLETRES ▶ TEATRE I DANSA ▶ CONFERÈNCIES ▶ EXPOSICIONS ▶ ACTIVITATS INFANTILS ▶ FESTES I TRADICIONS ▶ CINEMA ▶ DIVERSOS

▶ ESTRENA DE 'PLASTIC KILLER', DE JOSE POZO
Darrer treball del director, productor i guionista Jose Pozo. Es comptarà amb la presència de l'equip artístic per a la presentació i col·loqui.

DIA I HORA Divendres, 14 de gener, 20.00 h.
LLOC Cinemes Illa Carlemany
ENTRADA Activitat gratuïta però cal treure entrada als mateixos Cinemes Illa

▶ HOMENATGE A ROSA MARI SORRIBES «LA PERVERSA CARÍCIA DE SATÁN»
Homenatge a Rosa Mari Sorribes, pionera en l'àmbit de la ficció nacional i mà dreta del director Jordi Gigó. Es comptarà amb la presència d'Andrea Sánchez, qui ha estudiat la trajectòria professional de Sorribes i d'Hèctor Mas com a ponents de la xerrada. Activitat en col·laboració amb el Cineclub de les Valls

DIA I HORA Dijous, 20 de gener, 21.00 h.
LLOC Centre de Congressos d'Andorra la Vella
EN COL-LABORACIÓ AMB Cineclub de les Valls
ENTRADA Activitat gratuïta però cal treure entrada

el temps

www.meteo.ad

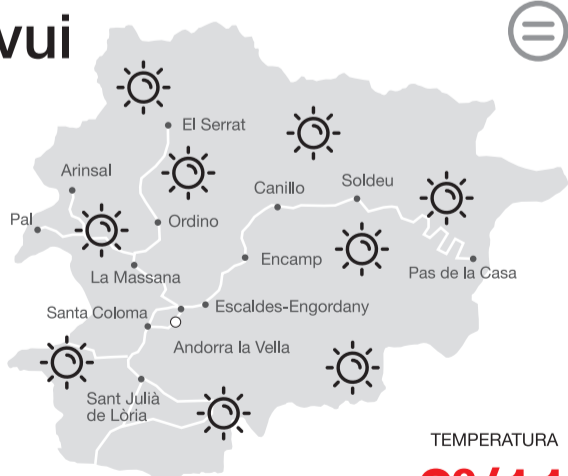
Sol
L'anticicló a les Illes Britàniques continuarà aportant estabilitat, sol i inversions tèrmiques.

Demà el centre d'altres pressions es començarà a desplaçar cap als Alps i continuarà aportant estabilitat atmosfèrica.

Previsió

☀️ Assolellat ☁️ Núvols 🌩️ Variable 🌧️ Tapat 🌧️ Pluja 🌨️ Xàfecs ⚡️ Tempesta ❄️ Neu 🌀 Vent

Avui

TEMPERATURA
-2°/11°

Demà

TEMPERATURA
-2°/12°

Subscriu-te al nostre butlletí per rebre les últimes notícies cada matí al teu correu electrònic

Programació tv

ANDORRA TV

13.45 Informatiu migdia

- 07:00 Club Piolet
- 08:00 InfoNeu
- 13:00 Roda de premsa del Govern amb l'actualització de les dades sanitàries i les mesures adoptades per la Covid-19
- 13:40 El Trànsit
- 13:45 Informatiu migdia
- 14:15 La rotonda
- 15:00 Informatiu migdia
- 15:30 La rèplica
- 16:15 Becaris
- 18:00 El Trànsit
- 18:30 Informatiu France 24
- 19:00 El Trànsit
- 19:10 Club Piolet
- 20:10 El cafè dels matins
- 20:40 El Trànsit
- 20:45 Informatiu vespre
- 21:15 La rotonda
- 22:00 G Series 2022: Resum de la primera prova
- 22:25 A l'alça
- 22:50 Roda de premsa del Govern amb l'actualització de les dades sanitàries i les mesures adoptades per la Covid-19
- 23:30 Memòries d'arxiu: Andorra a debat: El futur dels joves - 1a Part
- 01:00 Area Andorra Difusió

SUDOKU

FÀCIL

	2	3				7	4
	6			7		2	
3		8	2			6	
		9				1	
9	8			1	2		5
			8	3		9	
	4		7				
5	1	2	4		9		3
	7	9	2			1	

Solucions:

9	7	1	5	8	2	6	4	3
8	2	6	9	7	2	1	5	3
2	5	6	8	4	1	3	7	9
4	6	7	3	8	9	1	5	2
5	3	2	1	7	4	9	8	6
8	1	9	2	5	6	7	3	4
1	9	5	7	2	8	4	6	3
6	2	3	4	1	7	9	8	5
7	4	8	9	3	5	6	2	1

Fàcil:

NORMAL

		7		3	4	6		
3		9						8
			2	5				3
	4			3	2	5	6	
5		2	8	4				7
7								
2	5			8				
			4	9	8	3		
	8	4					2	

Normal:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5	8	9	6	7	2	1	4	3
6	9	7	8	4	1	5	2	3
8	7	4	1	5	9	6	3	2
9	5	2	3	6	7	8	4	1
3	4	1	9	5	2	7	8	6
7	6	8	2	1	4	3	5	9
8	2	7	4	1	9	5	6	3
4	5	3	6	8	7	2	1	9

Normal:

DIFÍCIL

			6				4	
5			9	3	4			
3			5		7	1		
6				7	3			4
		3	4			5		
	8	1					2	3
					2			7
2				6	8			
3	5	8						2

Difícil:

2	1	9	6	7	5	8	4	3
6	3	8	9	5	4	7	2	1
4	5	7	2	1	3	8	9	6
3	2	4	5	9	1	6	8	7
1	9	5	8	7	3	2	4	6
8	7	6	4	2	1	5	9	3
9	6	1	2	8	5	7	3	4
8	4	2	7	3	6	9	1	5
7	1	3	4	5	2	8	9	6

Difícil:

FM

- 88.1**
Cadena Dial Andorra
- 89.0**
R7P
- 89.5**
Pròxima FM Andorra
- 91.4**
RNA
- 92.1**
Màxima FM Andorra
- 92.6**
M80 Ràdio
- 93.3**
Ràdio Valira (Punto ràdio)
- 93.8**
Flaix FM
- 94.2**
RNA
- 96.0**
Andorra 1
- 98.1**
Ràdio Valira (Onda Cero)
- 100.6**
NRJ
- 101.5**
AD Ràdio
- 101.8**
France Inter
- 102.3**
Ràdio Ser P. d'Andorra
- 102.6**
France Musique
- 103.3**
40 Principals Andorra
- 104.0**
France Culture
- 104.6**
Catalunya Ràdio
- 106.0**
Ràdio 4
- 106.8**
Ràdio 1
- 107.2**
Ràdio Seu
- 107.5**
Ràdio Principat
- 107.9**
Ràdio 3

Transports

DEGUT A LA CRISI SANITÀRIA ELS HORARIS DEL SERVEI DE TRANSPORT S'HAN MODIFICAT. CONSULTEU HORARIS ACTUALITZATS A LES WEBS O TRUCANT A LES COMPANYIES

- ALSINA GRAELLS** (827 397)
Andorra-Barcelona: 6/6.45/10.30/15/17/19.15
Barcelona-Andorra: 6.15/6.30/7.30/10.30/13.15/17/19
- Andorra-Lleida: 8.15/16.15
Lleida-Andorra: 9.30 diumenge / 11.30 de dilluns a divendres / 16 de dilluns a diumenge
- CAMINO BUS LAZARA** (865 500)
Andorra-Galícia-Portugal: dc / dj / dg: 15.30
Portugal-Galícia-Andorra: dm / dj / dv: 15.30
- HISPANO IGUALADINA** (902 447 726)
Andorra-Reus: 17.00. Servei diari
Reus-Andorra: 7.40. Servei diari
- HISPANO ANDORRANA** (807 000)
Escaldes-La Seu: de 8 a 21. Cada hora
La Seu-Escaldes: de 7 a 20. Cada hora
Dg: Escaldes-Engordany-La Seu d'Urgell: 8.15/10.30/13/17/19.15
La Seu d'Urgell-Escaldes-Engordany: 7.45/9.10/12/16/18.30
Estació d'autocars-l'Osipalet: 5.45 / 17
L'Osipalet-Estació d'autocars: 7.35 / 19.45
Estació d'autocars-Costa Daurada: 8.00
Costa Daurada-Estació d'autocars: 17.30 (dl a dv)
- AVIS IMPORTANT** (803 789)
Andorra-Barcelona:

And. Estació	T2	T1	T1	T2	And. Estació
5.00h	8.00h	8.15h	10.00h	10.15h	13.15h
7.00h	10.00h	10.15h	12.00h	12.15h	15.15h
9.00h	12.00h	12.15h	14.00h	14.15h	17.15h
11.00h	14.00h	14.15h	16.00h	16.15h	19.15h
13.00h	16.00h	16.15h	18.00h	18.15h	21.15h
15.00h	18.00h	18.15h	20.00h	20.15h	23.15h
17.00h	20.00h	20.15h	22.00h	22.15h	01.15h

 Andorra-Aerop.Toulouse-Est. Matabiau: 5.00, 10.00, 15.00h
 Est. Matabiau-Aero. Toulouse-Andorra: 10.30, 15.00, 19.30h
 * Obert les 24 hores. Consultar: 803 789
- MONTMANTELL** (807 444)
Andorra-Lleida: 6/8/11.30/15.30/18
Lleida-Andorra: 10.15/14/16/20i22
- DIRECT BUS-NADAL JULIA** (805 151)
Andorra-Barcelona aeroport: 3.30/6.15/8.15/
11.15/13.15/15.15/16.15/18.15/20.15/22.15
Barcelona aeroport (Terminal 1 planta 0)-Andorra: 7.30
9.30/11.00/13.00/15.00/17.30/20.00/21.30/23.00
Barcelona aeroport (Terminal 2 Mural Miró)-Andorra: 7.45
/9.45/11.15/13.15/15.15/17.45/20.15/21.45/23.15
Barcelona Sants (estació de ferrocarril)-Andorra: 6.15/8.15
/10.15/11.45/13.45/15.45/18.15/20.45/22.15/23.45
- SOLDEVILA** (Amb reserva prèvia 828 117)
Andorra - Lleida: 8.00 / 15.45 Lleida - Andorra: 12.00 / 20.15
- TAXIS**
ATA 863 000 / 861 005
MÉS TAXI 828 000 / 862 488
TAXI EXPRES 812 345

Farmàcies de guàrdia

Les guàrdies començaran a les 9.30h del matí del dia assenyalat i acabaran a les 9.30h del matí següent. Poden variar, cal confirmar-les al telèfon: 829 914

Divendres 14
F. Gran
Av. Meritxell 83
Andorra la Vella
Tel. 828009

Dissabte 15
F. Galeno 2
Av. Meritxell 91
Andorra la Vella
Tel. 828717

Diumenge 16
F. Pasteur
Av. Meritxell 84
Andorra la Vella
Tel. 800970

Dilluns 17
F. Carlemany
Av. Carlemany 83
Escaldes-Engordany
Tel. 805444

COOPERATIVA INTERURBANA ANDORRANA

Tef: 00 34 806.555 - Web: www.interurbana.ad

Tot l'any	
Andorra (Estació) - Espanya - Portugal (Vila Praia Ancora)	18h15
Tots els Divendres i Diumenges del mes Primer i Tercer dimecres del mes	
Portugal (Vila Praia Ancora) - Espanya - Andorra (Estació)	08h30
Tots els Divendres i Diumenges del mes Primer i Tercer dimarts del mes	

Ja tenim totes les línies en marxa!

Hem restablert tots els horaris: Barcelona cada 2 hores i Toulouse 3 cops al dia.

Per un millor 2022!

OBERTS 24H

andorraybus.com | by REGINA

Andbus andorraybus @andorraybus andorraybus andbus www.andorraybus.com +376 803 789 / +34 973 984 016

«Aprendre els signes ha de ser com un joc per als nadons»

Mentre estudiava Educació Infantil, Alba Solana va fer un grau superior en interpretació de la llengua de signes, un món que sempre li havia cridat l'atenció i que li va permetre descobrir que cada llengua parlada té la seva pròpia llengua de signes, fins i tot amb varietats dialectals. Després de 12 anys centrats en la docència, durant la pandèmia es va formar com a assessora de signes per a nadons i va crear Signand (@signandnadons), un projecte que permet als pares millorar la comunicació amb els seus bebès a través dels signes relacionats amb les paraules quan encara no poden parlar.

–Quina llengua de signes domina?

–Vaig estudiar les llengües de signes catalana y espanyola per poder ser intèrpret de persones sordes, una llengua que a Catalunya no va ser reconeguda com a oficial fins al 2010. A nivell global, hi ha una llengua de signes internacional creada perquè les persones sordes de diferents països es puguin comunicar.

–Però per comunicar-se amb nadons calen uns altres signes, oi?

–Sí, perquè la llengua de signes té la seva pròpia estructura i els signes per nadons són una adaptació per facilitar-los l'aprenentatge.

–Amb qui es va formar?

–Amb la Sonia Ferraro, educadora infantil, logopeda i formadora de Baby signs. Em vaig sentir tan motivada que vaig pensar en portar aquest assessorament a Andorra. I certament ha tingut molt bona rebuda i de seguida em van demanar si feia tallers, que és el que ara començaré a fer. De moment els impartiré a través de Criand, un espai on un equip multidisciplinari format per una llevadora, una pediatra i una fisioterapeuta que ajuden els pares a gaudir de la criança dels seus petits.

–I sobre què seran els tallers?

–El dissabte 22 de gener faré el primer. Serà un taller *online* introductori sobre els signes, per això l'he titulat «Signem: llengua de signes amb nadons», però ja tinc pensats uns altres per fer més endavant: «Signem aliments», «Signem rutines i hàbits» i «Signem contes i cançons».

Alba Solana

ASSESSORA DE SIGNES PER A NADONS

El proper 22 de gener farà un taller 'online' per introduir els participants al món del signes per a bebès.

PER Carmen Salas

–Quins són els principals beneficis d'ensenyar els signes als nadons?

–En el cas dels pares, els ajuda a acabar amb la frustració de no entendre el que li passa al seu bebè, si tenen set, son, gana o si volen aigua, per exemple. I en el cas dels nadons, els estimula l'aprenentatge del llenguatge oral, i també redueix les rebequeries. En general, enforteix el vincle afectiu entre ells.

–Quan es poden començar a ensenyar?

–En qualsevol moment, tot i que s'aconseja a partir dels 6 mesos, ja que és quan els bebès comencen a desenvolupar la psicomotricitat fina, es mantenen asseguts i li pots ensenyar-li els signes amb les seves mans. La llengua dels signes ha de ser com un joc per a ells.

–Quines són les seves perspectives de futur?

–De moment assessoro en funció de l'interès dels pares, però en el futur m'agradaria poder fer-ho a les escoles bressol. ☺

T. 00376 825428

Gestió de lloguers, compra i venda de finques

Administració de comunitats de propietaris

Consulti'ns sense cap compromís

També pot contactar-nos mitjançant la nostra pàgina web

www.alpinaimmobiliaria.com

POMPES FÚNEBRES DE LES VALLS

Fem més fàcils els moments més difícils

www.pompesfunebresdelesvalls.com Tels.: 866 632 - 807 180
info@pompesfunebresdelesvalls.com

INFORMA'T

Rep cada dia els nostres titulars a través d'Instagram, Facebook, Twitter o via Newsletter

[Instagram](https://www.instagram.com/elperiodicad) [Facebook](https://www.facebook.com/elperiodicad) [Twitter](https://twitter.com/elperiodicad) [Email](mailto:info@elperiodicad) [WWW.ELPERIODIC.AD](http://www.elperiodic.ad)